Ե. ՏԱՐԻ 1495 ԹՎԻ ՀԱՅՈՑ 1330 ՔԱՂՈՑ 18 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ 26 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1888 Ամսոյ 7 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 9 4 ՀԷՄԱՁԻԼ ԻՎԼԻԼ 1306

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՐՕՐ ՄԸ ԵՒ ԻՆՉ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԵՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

غزته ادارهسی

Direction du Journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

Գ. Պոլիս համար Տարեկան գանձերն արծաթով 100
» » Եօթնեակ » » 80
» » Երեքամսեայ » » 40
Դուռս առաց » Տարեկան » » 200
» » Վեցամսեայ » » 100
Օտար երկիրներէ տարեկան գիրք 56
» » վեցամսեայ » 28
Դուռս զրկուած թղթակցութիւնք, եթէ հեղինակութեան վրայ է խմբագրութեան զրկուած նամակ կամ գրութիւն ետ չտրուիր։

Les manuscrits sont remis
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Գ. ՊՈԼԻՍ, 26 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, 1888

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԴԱՍԱԼԻՔ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍՈՒՆՔ

«Եկեղեցական բարեկարգութեան նախանձախնդիր։ ընթերցող մը կը գրէ մեզ թէ «Ցաւելով կարդացի Տ. Հայաբակ Եպիսկոպոսի նամակն Արեւելքի մէջ։ ցաւեցայ վասն զի ո՛չ թէ հրատարակեցաւ, այլ վասն զի Եպիսկոպոս մը կը գրէ իւր յանցանքն հրապարակող այդպիսի նամակ մը։ Իւր գրութեան մէջ ամենէն աւելի աչքիս զարկաւ սա կը-տորը թէ Պատրիարքն Եպիսկոպոսի մը կրօնական պաշտամանց արգելք չկրնար եղեր դնել։ Առ այս կը պատասխանեմ թէ թեմէն դուրս Եպիսկոպոսին պաշտօն չվարեր արդէն եկեղեցական կանոն է։ Ամեն Եպիսկոպոս իւր թեմին մէջ գործելու և անոր անբաժանելի մասը ուխտեալ է առաջի Հայրապետին, յանդիման ամենէն նուիրական խորանին, Ս. Իշման Սեղանոն առջեւ։ Ո՛ր Եպիսկոպոս որ կամահաճ և ինքնակամ տնօրինութեամբ թեմը կը թողու, իւր ուխտին և երդման օրինազանցն է։ Բացարձակ հարկի տնօրինութեամբ ազգային հոգեւոր իշխանութեան կը պատահի որ իւր թեմին վրայ օծեալ Եպիսկոպոս մը առաժամանակեայ ուրիշ պաշտօն մ'ունենայ։ Բայց այս առաժամանակեայն ուխտին և երդման չի վնասեր։ զի եկեղեցւոյ մեծագոյն հարկին առջև, ամենէն գերազանց ուխտն եկեղեցւոյ կենսական շահն է։

«Այդ պարտազանց Եպիսկոպոսը կը գիտէ նաև թէ Պատրիարքը սահմանագրական իրաւունք կը բռնաբարէ։ Բայց ո՞չ ապաքէն իրենց ուխտին և կոչման անհաւատարիմ Եպիսկոպոսներուն երեսփոխանական, վարչական և այլ եւ այլ պաշտօնական շրջանակի մէջ աթոռունենալը նոյն իսկ Սահմանագրութեան հակառակ է, որոյ էական սկզբանց մէկն ալ եկեղեցւոյ աւանդութիւններն անխտիր պահպանելն է։

«Իմացած էք անշուշտ թէ Ռոտոսթոյին լսելով Տ. Հայաբակ Եպիսկոպոսի համար եղած վարչական որոշումն, կը պատրաստուին հրաւիրակ զրկել։ Սակայն այս Եպիսկոպոս Ռոտոսթոյի Գաւառական Վարչութեան նամակ կը գրէ թէ չուզեր գալ և չպիտի գայ։ Ասոր վրայ կը ձգեն հրաւիրակ զրկելու որոշումն, և այս պարագայն յատուկ նամակաւ իմացուցած են ի Պատրիարքարան։ Զարմանալի չէ՞ միթէ տեսնել թէ մինչ Պատրիարքարանի տնօրինութեամբ ի պաշտօն կոչուող եկեղեցական մը ժողովուրդն հրաւիրակաւ և պատուով ընդունելու կը պատրաստուի, այդ եկեղեցական ինքնին կը մերժէ գաղտնի թղթակցելով ժողովրդեան՝ հետ։

«Թէեւ կը լսուի թէ Ենի-Դափուցիներուն կողմէ պատգամաւորութիւն մը Ս. Պատրիարքը Հօր պիտի ներկայանայ՝ խնդրելու համար որ Տ. Հայաբակ Եպիսկոպոս ըստ առաջնոյն վարէ թաղին քարոզչութիւնը, բայց չեմ լսեր որ այսպիսի դժպատեհ միջամտութիւն մը տեղի ունենայ ժողովրդեան կողմէ։ Ենի Դափուի ազգայինք բաւական տեղեակ են եկեղեցականութեան ու գաւառաց վիճակին՝ հասկնալու համար թէ իրենց նախորդ քարոզչին ընթացքն սկզբունքի ո՛րպիսի կարեւոր խնդիր մը յարուցած է։ Խնդիրներն անուշ տեղը կապելու ժամանակն անցած է։ Բայց մինչեւ իսկ եթէ Ենի Դափուի մէջ դանուին բաւական մարդահաճոյ ազգայիններ՝ սկզբունքի կարեւոր խնդիր մը Եպիսկոպոսի մը բժշկարանին զոհելու յօժարամիտ, տարակոյս չունինք թէ Ս. Պատրիարքը Հայրը պարագայից պահանջած կրօնական հաստատակամութիւնը ցոյց պիտի տայ, իւր որոշման վրայ պնդելով, և ի պարտաճանաչութիւն հրաւիրելով անպատեհ միջամտութեանց թելադիրները։ Ն. Սրբազնութիւն քաջ գիտէ թէ ի սկզբան իւր պաշտօնավարութեան յուզուած այս առաջին խնդրոյն մէջ եթէ տկարանայ կամ թուլնայ, հետեւանքն աննպաստ կերպիւ զգալի պիտի լինի ապագայ խնդրոց վրայ։

«Ամենէն զարմանալին այն է որ, եթէ ստոյգ է լսածս, Տ. Հայաբակ Եպիսկոպոս Ազգ. Ժողովոյ Դիւանին բաղդ գրած է վարչական որոշման դէմ, և երեսփոխանական իրաւանց պաշտպանութիւն խնդրած է։ Այս ձախող դիմումն ալ ո՛րչան ապօրէն լինելն ինքնին կը հասկցուի, նկատելով թէ Եպիսկոպոսի մը հանար Գուշ գափուին ինչ Երեսփոխանին հաւասար երեսփոխանական աթոռ մ'ունենալէն չա՛յառաջ է թեմական աթոռէն խօսիլ ու գործելն։ Երբ այս աթոռոյն յարգը չպահող Եպիսկոպոսն երեսփոխանական աթոռոյ մը պատիւը պահելու կելլայ, չենք հասկնար այդպիսի տարօրինակ հակասութիւն։»

* * *

Նամակագրին յիշած մէկ պարագան մասնաւոր դիտողութեան արժանի է։ Կ'ուզենայինք այլապէս դասալիք եկեղեցականներ, եթէ անոնք Կ. Պոլսոյ մէջ պաշտօն, պատիւ և նիւթական շահ չգտնէին։ Իւր թեմը թողուլով Կ. Պոլիս եկող Եպիսկոպոս մը եթէ կեդրոնական իշխանութեան կամ կեդրոնին ժողովրդեան կողմէ թողտուութիւն չգտնէր, պաշտօնախոյս եկեղեցականաց ընթացքն այլապէս գանգատելու տեղի կ'ունենայի՞նք։ Կեդրոնին կողմէ այս զանցառութիւն ա՛յնչափ արմատացած է որ երբ նոր Պատրիարք մը արտասովոր կրօնով մը ցուցնէ, նոյն մարդահաճոյ սովորութիւնքն ժողովրդեան մէկ մասը կը մղեն պատժեալ եկեղեցականին կողմը բռնելու։ Թէև, ներկայ պարագայիս մէջ, չենք կարծեր թէ Տ. Հայաբակ Եպիսկոպոս ժողովրդեան ո՛և է մասին կողմէ անտեղի և անդէպ պաշտպանութիւն մը գտնէ։ բայց կ'արժէ ի միտ առնուլ որ եթէ մեր եկեղեցականք ա՛յլապէս երես առած են և եթէ կղերական կարգապահութեան կապերն ա՛յլապէս թուլցած են, յանցանքը միայն Պատրիարքարանին չէ։ ժողովո՛ւրդն ևս իւր պատասխանատուութեան բաժինն ունի, երբ պաշտօնախոյս կամ դասալիք եկեղեցականք Կ. Պոլսոյ մէջ քարոզչական պաշտօններով կը մեծարուին, հարսանեաց, ննջեցելոց և նաւակատեաց հանդէսներու հրաւիրուելով լիաձեռն կը վարձատրուին, և կեդրոնական ժողովոյ մէջ բարձր աթոռներու կոչուելով կը պատուուին։ Թո՛ղ ժողովուրդն ալ նոր Պատրիարքին պէս արդար խստութիւն մը ցոյց կուտայ, և այս ողբալի զեղծումներն կը դադրի։ Այս կամ այն Եպիսկոպոսին կամ Արքեպիսկոպոսին անձը մեզ համար նշանակութիւն չունի։ Բայց սկզբունքի այս խնդիր մեզ համար ամենամեծ նշանակութիւն ունի, մեր եկեղեցւոյ և մեր գաւառացի ժողովրդոց արդի վիճակին մէջ մանաւանդ։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ՉԻՆԱՍՏԱՆ

Անհաւատալի է, բայց ստոյգ իրողութիւն մ'է թէ Չինաստան գիւանագիտական յարաբերակ մը տարաւ Ֆրանսայի վրայ։ Վէճի նիւթն էր Չինաստանի մէջ բնակեալ կաթոլիկաց պաշտպանութեան խնդիրն։ 1857ի պատերազմէն յետոյ, երբ Չինաստանի վրայ փայլուն յաղթութենէ մը յետոյ Ֆրանսա Թիէնձինի Դաշնագիրը կնքեց, Նավոլէոն Գ Կայսր ստանձնեց չինաբնակ ամեն ազգէ կաթոլիկ Մխիթարաց պաշտպանութիւն, և ժամանակին ընթացքով սոյն պաշտպանութիւն ծաւալեցաւ բնիկ չինացի կաթոլիկներէ ալ։ Չինաստանի խաղաղութիւն մը գոյութիւնը չէր կրնար տարաբերելի մը գոյութիւնը չունենալ՝ եթէ Չինաստան ինքնին կամ Ֆրանսայի Մինիստրութիւնն ուզեր ազգէ հպատակներու իւր նպաստ։ Հետաքրքրաշարժ է տեսնել թէ Ֆրանսայ, որ իւր երկրէն վանած Մխիթարեանները Չինաստանի մէջ պաշտպանելու խնդրոյն մեծ կարեւորութիւն կուտայ, ի՞նչպէս դէմ պիտի դնէ չինական այս յաղող հնարքին թիւն խնդրելու։ Չինացի նախարարը յանձամ որոշեցին Չինաստանի մէջ կաթոլիկ էրէսիարքներն զատել Փերիկի Ֆրանսական դեսպանին ազդեցութենէն ու միջամտութենէն։ Երկու տարի յառաջ, Պապը Նամակ մը ղրկեց Չինաստանի կայսեր, նորա պաշտպանութիւնն հայցելով Մխիթարաց համար, և յատուկ նուիրակ մը ղրկեց այս նպատակաւ բանակցելու։ Չինաստան, ի պատասխան, դեսպան մը ղրկեց ի Հռոմ, և որոշուեցաւ որ Պապը մշտական նուիրակ մը ղրկէ ի Փերին, Մխիթարեանց վերաբերեալ ամեն խնդրոյ վրայ բանակցելու չինական կառավարութեան հետ։ Մխիթարը միայն պապական նուիրակին հետ պիտի բանակցէին, և այլևս ֆրանսական դեսպանատան չպիտի դիմէին։ Ֆրանսա տեսնելով թէ այս տնօրինութիւն փտանգ կը սպառնար իւր քաղաքական ազդեցութեան ի Չինաստան, միջամտեց, և յայտարարեց որ եթէ Պապը պնդէ այս որոշման վրայ, Ֆրանսայի մէջ Քանտրան պիտի ջնջուի, և եկեղեցականաց յատկացեալ պետական թոշակները պիտի կարուին։ Պապն, այս սպառնալեաց առջեւ, ետ կեցաւ նը-ւիրակ ղրկելէ։

Այս պարագայից մէջ, Չինու կառավարութիւնն իւր նպատակին հասաւ անուղղակի միջոցաւ մը։ Իմացած էր որ Գերմանիա և Իտալիա Ֆրանսայի հետ հաշտ չեն, և պիտի ախորժին Ֆրանսական ազդեցութեան ճնշող ամեն տնօրինութենէ։ Ուստի, Գերմանիոյ և Իտալիոյ կառավարութեանց հետ բանակցութեան մտաւ, որպէս զի Գերմանացի և Իտալացի Մխիթարաց պաշտպանութիւնն իրենք ստանձնեն։ Առ այս սիրով հաւանեցան, և այս մասոր պարմանագրութիւններ կնքուեցան։ Ֆրանսա ասոնց հետեւեալ Չինաստանի մէջ պիտի պաշտպանէ միայն Ֆրանսացի Մխիթարաներն, և այն մասը Տէրութեանց հպատակ Մխիթարաներն որք հիւպատոս չունին չինական բաղաքաց մէջ։ Չինական իշխանութիւնք պիտի մերժեն Ֆրանսացւոյ դեսպանական կամ հիւպատոսական ամեն միջամտութիւնն ուրիշ ազգէ հպատակներու ի նպաստ։ Հետաքրքրաշարժ է տեսնել թէ Ֆրանսա, որ իւր երկրէն վանած Մխիթարները Չինաստանի մէջ պաշտպանելու խնդրոյն մեծ կարեւորութիւն կուտայ, ի՞նչպէս դէմ պիտի դնէ չինական այս յաղող հնարքին

ՄԵԾ ՍԲՈՒՓՉԻՆԱՆ

Մեծ Սբուփչինան իւր կարճ նստաշրջանը փակեց՝ նորութեամբ բուէարկելով Սերպիոյ նոր Սահմանադրութիւնն, որ ժողովրդային արտօնութիւնները բաւական կ'ընդարձակէ։ Այս ժողովոյ բացումը նկարագրելով, Թայմի Թղթակիցը կ'ըսէ թէ երեսփոխանք դեկտ. 30ին միջօրէին երկուքը ու կէս ժամ յառաջ գումարեցան Պելգրատի Ազգային Թատրոնին մէջ, որուն Խարհրդարանի առաժամանակեայ ձեւ մը տրուած էր։ Թատերաբեմը վերցուած էր, և անոր տեղ արքայական գահը, նախագահական աթոռն և նախարարական բեմը դրուած էին։ Աթոռներուն վրայ նստած էին վեց հարիւրի չափ երեսփոխաններն, որոց կէսը գիւղացւոյ զգեստով էին, և անոնց մէջ չատ մը քահանայք կային։ Արքայական հրամանագիրը կարդաց նախարարապետն, և եկեղեցական մը աղօթքներ կարդաց, որոց երեսփոխանք յոտնկայս և ջերմեռանդօրէն մասնակցեցան, և քանիցս խաչակնքուեցին։ Յետոյ նոյն եկեղեցականն երդման բանաձեւը կարդաց, զոր երեսփոխանք բառ առ բառ բարձրաձայն կրկնեցին ձեռամբարձ։ Օթեակները բազմած էին դեսպանական մարմնոյն անդամք։ Շատ ունկնդիրք կային, բայց կատարեալ բարեկարգութիւն տիրեց։ Նախագահին ու դեր նախագահին ընտրութիւնը կատարեցաւ բարձրաձայն, ամեն երեսփոխան՝ իւր անուան տրուելուն՝ հաչակելով իւր երկու ընտրելիները։ Յետոյ Պ. Միլաթովիչ նոր Սահմանադրութեան ծրագիրը ներկայացուց, հրամանագիր մը կարդալով որ կը պատուիրէր թէ վիճաբանութիւն չլինի Սահմանադրութեան ծրագրին վրայ, այլ երեսփոխանք ամբողջովին ընդունին կամ մերժեն զայն։ Այս հրամանին դէմ ո՛չ որ առարկութիւն բրաւ։ Քանի յանձնաժողով մը կազմուեցաւ, որոյ նպատակն տեղեկագրին վրայ, ինչպէս գիտենք արդէն, նոր Սահմանադրութիւնը բուէարկեցաւ։ Արմատականք թէեւ ուրիշ զիշմեր ալ կ'ուզէին, բայց չատ պահանջելով քիչն ալ ձեռքէ չհանելու համար, նոյնութեամբ բուէարկեցին ներկայացեալ ծրագիրը։

ՍԲՐ ՌՈՊԵՐԹ ՄՈՐԻԷՐ

Անգլիոյ և Գերմանիոյ միջեւ բաւական ծանր խնդրոյ մը երեւոյթն առաւ Քեմբերսպուրկի անգլ. դեսպան Սբր Ռոպերթ Մորիէրի վրայ։ Գերմանիոյ կառավարական մամլոյն բացած պայքարն, որոյ մասին տեղեկութիւն արդէն տրուած է։ Սբր Ռ. Մորիէր, առ Կոմս Հէրպերթ Պիզմարք իւր նամակն ուղղելէ յառաջ, զոր հեռագիրը չարաթ օր ծանոյց, Լոնտոնի լրագրաց միջոցաւ հերքում մը տուած էր գերման կառավարական մամլոյն այն ամբաստանութեան թէ ինք Ֆրանսայի։ գերմանական պատերազմին ժամանակ Տարտիթատի անգլիական դեսպան գտնուելով, այս շնորհիւ գերմանական բանակաց չարժումներուն վրայ ստացած տեղեկութիւնները ձեռքի տակէ հաղորդեր է Պաղէն Մարեշալին։

Այս հերքման ամենեւին միտ չդնելով, Քէսընիէ Զայտուն Պերլինէ իրեն ղրկուած կէս պաշտօնական զեկուցագրով մը կրկնեց իւր ամբաստանութիւններն, ըսելով.

«Պաղէն 1886ին ի Մարիտ յայտարարեց թէ գերման զօրաց չարժումներուն վրայ ինք առաջին տեղեկութիւնն ստացած էր Տարտիթատի անգլ. դեսպան Պ. Մորիէրէ։ Այս իրողութիւն կրնայ բազմաթիւ վկայից յայտարարութեամբը ապացուցուիլ։ Միւս կողմէ, եթէ Սբր Ռ. Մորիէր կըրնայ ասոր հակառակն ապացուցանող նամակ մը ցոյց տալ Պաղէնի ստորագրութեամբ, պէտք է դատողութիւն ընենք ընդ մէջ երկուց հակասական յայտարարութեանց, որոց մին Պաղէն կատարեալապէս ազատորէն և ինքնաբերաբար բրած էր գերման ապային, միւսն ալ բրած է ի պատասխան ա՛նպիսի տեղէ մը եղած հարցման, ուստից աղքատացեալ Մարեշալը նիւթական օգնութիւն խնդրած և ընդունած էր։ Հետեւապէս, Մարեշալին կարծեցեալ հերքման արժէքն ա՛ն ժամանակ միայն կրնայ հաստատուիլ երբ տեսնենք իրեն ուղղեալ հարցման բնագիրն և ճշդիւ ի նկատ առնունք այն պարագաներ յորս Մարեշալն հերքողական պատասխան մը տուած է։»

Քէսընիէ Զայտուն կ'եզրակացնէ. «Կը կրկնենք և կը հաստատենք ինչ որ լուսաբաղոյն գրած էինք Սբր Ռ. Մորիէրի մասին, և եթէ գործք մեծնայ, նոր յայտարարութիւններ ալ ունինք ընելու։»

Ահա այս գրգռիչ հրատարակութեանց չկրնալով հանդուրժել, Փեթերսպուրկի անգլ. դեսպանը բողոք ուղղած է առ Կոմս Հէրպերթ Պիզմարք, յետոյ կոչում պահանջելով, եւ Պիզմարք իշխանի որդւոյն մերժողական պատասխանը Լոնտոնի լրագրքը նախատինք կը համարին Անգլիոյ։

Զարը վերջերս իւր Տէրութեան մէջ բրած ուղեւորութեան առթիւ ժողովրդեան հաւատարմութեան արտայայտութիւններէն ա՛յնչափ գոհ մնացեր է որ մերժեր է ներքին փարչութիւնն ևս առաւել խստացնելու նպատակաւ ներքին գործոց նախարար Թոսթոյ կոմսին յօրինած մէկ յետադէմ ծրագիրն, և ընդհակառակն ներքին քաղաքականութիւնը չափաւորելու պէտքն յայտներ է։

—Ի մասոյ Փեթերսպուրկ պիտի հասնի մեծ պատուիրակութիւն մը Պուխարայի խանութենէն, Զարին շնորհակալութիւն յայտնելու կեդր. Ասիոյ երկաթուղւոյն շինութեան առթիւ, և խանին և ռուս կառավարութեան միջեւ ինչ ինչ առկախ խնդիրներ կարգադրելու։

—Հռչակաւոր Փրոֆէսոր Տրթ. Տէօլինկէր, «Հին Կաթոլիկաց» նշանաւոր Ատուածաբանը, Միւնիխի Գիտութեանց Ակադեմիային մէջ Պաւիերայի թնամական ծնդեան տարեդարձին ի պատիւ տեղի ունեցած հանդիսի մը առթիւ ճառեց «Հիւսիսային Ամերիկայն գրականութեան մէջ ունեցած դերին» վրայ։ Ըսաւ թէ Միացեալ Նահանգաց գրական ու գիտական յառաջդիմութեան դէմ մեծագոյն արգելքն է կեդրոնական մեծ Հայաստանի մը պակասութիւնն, և ամերիկեան հանապազօրեայ մամլոյն գրական արժէքն զուրկ և լոկ շահագիտական վիճակն։ Ասանցէ զատ, սեւամորթներուն խնդիրն և օտար երկիրներէն Ամերիկա

ԹԱՐԹՕՆԱՐԵՒԵԼՔ

ԺԻԼ ՎԷՌՆ

ՍԵՒ-ՀՆԴԿԱՍՏԱՆ

ԳԼՈՒԽ Զ.

—o—

ՍԻՄՈՆ ՖՈՐՏԻ ՄԷՋ ՓՈՐՁԸ

Հարրի հասկցաւ։ Հայրը կրթնեցաւ պատին։ Հարրի նորա ուսերուն վրայ եկաւ, այնպէս որ բրիչը կարենար քեռթել ծեփին բաւականապէս տեսանելի հետքը։ Յետոյ, ուժգին հարուածներով, ոսկաբրեալ թերթաքարային ժայռին ծեփուած մասը։

Նոյն հետայն թեթեւ չչուկ մը յառաջ եկաւ, նման այնմ զոր Շամանեայի գինին յառաջ կը բերէ երբ չիշէ մը կը խուսափի,—չչուկ որ, անգլիական ածխահանքերուն մէջ, նմանածայնական բաջ անուամբ ծանօթ է։

Հարրի բռնեց յայնժամ իր կանթեղն, եւ ճեղքուածքին մօտեցաւ։

Թեթեւ պայթում մը լսուեցաւ, եւ կարմիր փոքր բոց մը՝ ծայրերը քիչ մը կապտորակ, թռչկոտեցաւ պատին վրայ, ինչպէս պիտի ընէր շրջմոլիկ հուր մը։

Հարրի անմիջապէս դէտին ցատքեց, եւ ծերունի գործավարը, չկրնալով ուրախութիւնը զսպել, բռնեց ճարտարապետին ձեռներն եւ գոչեց.

—Հուրրա՛, հուրրա՛, հուրրա՛, պարոն ձէյմս։ Կրիզուն կը վառի։ Ուրեմն երակը հոն է։

ԳԼՈՒԽ Է.

ՀԱՐՈՒԱԾ ՄԸ

Ծերունի գործավարին ծանուցած փորձն յաջողած էր։ Նախնականխական ջրածինն, ինչպէս յայտնի է, գետնածուխի զանգուածներուն մէջ ի յայտ կուգայ։ Հետեւաբար, թանկագին վառելանիւթին երակի մը գոյութիւնը չէր կրնար տարակոյսի տակ մնալ։ Ի՞նչ էր այդ երակին կարեւորութիւնն եւ տեսակն։ վերջէն պիտի հասկնային զայն։

Ճարտարապետն այդ հետեւութիւններն եզրակացուց իր գլուսած երեւոյթէն։ Ամենեւիմբ համաձայն էին Սիմոն Ֆորտի արդէն եզրակացուցած հետեւութեանց։

—Այո, ըսաւ ինքնին ձէյմս Սդար, այս պատին ետեւ կը տարածուի գետնածուխի խաւ մը ուր մեր դրածակութիւնք չեն կրցած հասնիլ։ Ցաւալի է այս, որովհետեւ այժմ վերտին կազմակերպելու է հանքին բոլոր սարուածը որ լքուած էր տասն տարիէ ի վեր։ Ի՞նչ փոյթ։ Վերբստին գտանք երակն որ սպառած կը կարծուէր, եւ, այս անգամ, մինչեւ հատնիլը պիտի շահագործենք զայն։

—Ի՜հ լաւ, պարոն ձէյմս, հարցուց Սիմոն Ֆորտ, ի՞նչ կը մտածէք մեր գիւտին վրայ։ Իրաւունք չունի՞ զձեզ անհանգիստ ընելու։ Կը ցաւի՞ք ձեր այս վերջին այցելութեան վրայ Տոչարդի գուբրին մէջ։

—Ո՛չ, ո՛չ, իմ ծերունի ընկերս, պատասխանեց ձէյմս Սդար։ մեր ժամանակը չկորսնցուցինք, այլ հիմա պիտի կորսնցնենք եթէ անմիջապէս տուն չվերադառնանք։ Վաղը, դարձեալ հոս պիտի դանք։ Պիտի պայթեցնենք այս պատը։ Երեւան պիտի բերենք նոր երակին ծայրն, եւ, կարգ մը դրածակութիւններէ յետոյ, եթէ խաւը կարեւոր երեւի ինձ, պիտի վերակազմեմ Նոր-Ազբրվոյլի Ընկերութիւն մը, ի մեծ գոհունակութիւն հին բաժնետերաց։ Երեք ամիս չանցած, պէտք է որ գետնածուխի առաջին սատակները վեր բարձրանան նոր ածխահանքէն։

—Լաւ խօսեցաք, պարոն ձէյմս, գոչեց Սիմոն Ֆորտ։ Ուրեմն հնաւուրց ածխահանքը պիտի երիտասարդանա՞յ, որպէս այրի մը որ վերստին կ'ամուսնանայ։ Հին օրերու ոգեւորութիւնը պիտի վերսկսի բրշի հարուածներով, քարուրգի հարուածներով, պայթման հարուածներով, վակոններու թաւալումով, ձիերուն վրընկմամբ, սակառներուն ճռնչիւններով, մեքենայից որոտումով։ Այս ամէնը վերբստի՞ն պիտի տեսնեմ ես։ Կը յուսամ թէ, պարոն ձէյմս, տարիքիս պատճառաւ ձեռքէս չպիտի առնուք գործավարի պաշտօնս։

—Ոչ, պատուական Սիմոնս, ո՛չ անշուշտ։ Դուք ինձմէ աւելի երիտասարդ մնացած էք, վաղեմի ընկերս։

—Եւ, Ս. Մունկօն պահապան ըլլայ մեզ, դուք նորէն մեր տնօրինը պիտի ըլլաք։ Ասուած տար որ նոր չահագործումը երկար տարիներ տեւէր, եւ անոր վախմանը չտեսած մեռնելու մխիթարութիւնն ունենայի։

Ծերունի հանքահանին ուրախութիւնը կը զեղուր։ Ձէյմս Սդար ի սրտէ մասնակից էր այդ ուրախութեան, սակայն թող կուտար որ Սիմոն Ֆորտ երկուքի տեղ խանդաղատի։

Հարրի միայն մտախոհ կը մնար։ Իր մտաց առջեւ կը բերէր այն զարմանալի և անբացատրելի պարագայից յաջողութիւնն որոց մէջեւէ կատարուած էր նոր երակին գիւտը։ Ապագային համար, մտահանգութիւն կը պատճառէր այս իրեն։

Ժամ մը յետոյ, ձէյմս Սդար եւ իր երկու ընկերները տուն դարձած էին։

Ճարտարապետն ընթրեց մեծ ախորժակով, շարժմամբ հաւանութիւն յայտնելով այն ամէն ծրագիրներուն զորս կը պարզէր ծերունի հանքահանն, եւ եթէ յաջորդ օրուան անձկայրեաց ապասելու անհուն փոխարքը չբլլար, երրեք աւելի լաւ չպիտի քնանար քան հիւզակին այդ բացարձակ հանդարտութեան մէջ։

Յաջորդ օրն, ակրատէ մը ետք, ձէյմս Սդար, Սիմոն Ֆորտ, Հարրի և նոյն իսկ Մաշ վերատին կը հետեւէին առջի օրն անցուած ճամբուն։ Ամենքն ալ կ'երթային իրր ճշմարիտ հանքահաններ։ Իրենց հետ կը տանէին զանազան գործիքներ և փամփուշտներ, օդն հանելու համար գետնածուխի զանգուածին աւարատական պատը։ Հարրի, լուսաշող մեծ լապտերէ մը զատ առաւ ապահովութեան կանթեղ մը որ կրնար վառիլ տասն երկու ժամ։ Պէտք եղածէն աւելի էր այս երթեւեկի ուղեւորութիւնը կատարելու համար, մէջն առնելով նաև խուզարկութեան համար հարկ եղած դադարներն,— եթէ խուզարկութիւն մը կարելի ըլլար։

—Ի գո՞ր, գոչեց Սիմոն, երբ ընկերներն և ինքն հասան ներքնուզոյն ծայրը։

Եւ իր ձեռքը բռնեց ծեր բրիչ մը զոր ուժգնութեամբ կը ճօճեցնէր։

—Վայրկեան մը, ըսաւ յայնժամ ձէյմս Սդար։ Դիտենք թէ ո՞և է փոխարութիւն եղած չէ՞ և թէ կրիզուն միշտ կը խուսափի՞ պտոյտն թերթերուն մէջէն։

—Իրաւունք ունիք, պարոն Սդար, պատասխանեց Հարրի։ Ինչ որ երէկ խոցուած էր, կրնայ այսօր եւս խոցուած ըլլալ։

Մաշ, ժայռի մը վրայ նստած, ուշադրութեամբ կը դիտէր խառնշն և ձեղքուելիք պատը։

Հաստատուեցաւ թէ իրերն այն վիճակին մէջ կը գտնուէին յոր թողուած էին։ Թերթերուն ճեղքուածքներն որ և է խախտարում կրած չէին։ Նախնածխական ջրածինը դուրս կ'ելնէր անոնց մէջէն, բայց թեթեւ զօրութեամբ։ Ասոր պատճառն այն էր անշուշտ որ, առջի օրէն ի վեր, ոչա՛ տնցք մը գտած էր տարածուելու և ծաւալելու։ Միայն թէ այդ արտաքրտութիւնն այնչափ քիչ էր, որ չէր կրնար պայթուցիկ խառնուրդ մը կազմել ներքին օդին հետ։ Ձէյմս Սդար և իր ընկերներն հետեւաբար պիտի կրնային ձեռն ի գործ արկանել ամենայն ապահովութեամբ։ Մնաց որ, այդ օդն հեռացնելու պիտի զտուէր Տոչարդի գուբրին վերին խաւերը բարձրանալով, և այդ մըթնոլորտին մէջ կորսուած կրիզուն չպիտի կրնար ո և է պայթում յառաջ բերել։

—Ի գո՞րծ ուրեմն, կրկնեց Սիմոն Ֆորտ։

Եւ նոյն հետայն, ապառաժն, իր բբոչին ուժգին հարուածներուն ներքև սկսաւ կոտր կոտր փչրուիլ։

Զանգուածին այդ մասը գլխաւորապէս կը բաղկանար քարաձիներէ որք աւազաքարին և թերթաքարին մէջտեղ կը գտնուին, ինչպէս յաճախ կը տեսնուի գետնածուխի երակներուն երեսը։

Ձէյմս Սդար կ'ամուսնար գործիքին փըշրած կտորները, եւ ուշի ուշով կը քննէր՝ յուսալով գետնածուխի նշան մը գտնել անոնց վրայ։

Այս առաջին աշխատութիւնը տեւեց իրր ժամ մը։ Աւարատան պատին մէջ բաւական խոր ծակ մը բացուեցաւ այսպէս։

Ձէյմս Սդար ընտրեց յայնժամ այն տեղն ուր պիտի բացուէին պայթման ծակերն, աշխատութիւն մը որ արագապէս կատարուեցաւ Հարրիի ձեռքին տակ։ Փամփուշտներ մտցուեցան այդ ծակերուն մէջ։ Երբոր անդ վեստեղեցին խայծդանով պատած երկար պատրոյդն որ բամբակի վառօդի փամփուշտի մը կը յանգէր, պատրոյդը վառեցին։ Ձէյմս Սդար եւ իր ընկերները մէկ կողմ քաշուեցան։

(Շարունակելի)

գաղթականութեան խնդիրը վտանգալի հանգամանք ունին։ Այնու ամենայնիւ, Ցքթ. Տէօլլինկէր համոզուած է թէ աշխարհի իմացական գերակշռութիւնն օր մը անշուշտ պիտի անցնի անգլեւսաքսոն ցեղին, որպէս ի հնումն այդ գերակշռութիւն կը վերաբերէր Յոյներուն ու Հռովմայեցիներուն։ Գերմանը ոչ նուազ բաժին պիտի ունենայ ապագայի այդ իմացական առաջնութեան մէջ, բայց լոկ անուղղակէս, անգլիերէն լեզուին միջոցաւ։

—Փարիզի Գիւղատնտեսական մէջ հրատարակեալ ուշագրաւ յօդուած մը, ֆրանսական գինեգործութեան ապագային վրայ խօսելով, կ՚ըսէ թէ մինչև մօտ ժամանակներս ֆրանսացի այգեգործք համոզուած էին թէ իրենց լաւ և չնչին գինիներուն դէմ մրցումն անհնար էր, և թէ սոցա գերազանցութեան հին համբաւոյն շնորհիւ, միշտ գնող պիտի գտնեն բարձր գներով։ Բայց այս յոյսերը ի դերեւ ելած են այժմ։ Ֆրանսական գինեգործութեան երեք թշնամիներն են յաւելեալ մաքսերը, զանազան ֆրանսական գինիներուն խարդախումն և օտար այգեգործներուն մրցումը։ Ռուսիոյ, Շուէյտի, Ցունաստանի, Աւստրիոյ-Հունգարիոյ և Գերմանիոյ մէջ հողագործութիւնը մեծագոյն կարեւորութիւն կ՚ընծայէ այժմ այգեգործութեան, և վերջին ժամանակներս ալ Աւստրալիա մրցման ասպարէզը մտաւ՝ գինիներ ղրկելով, որք թէեւ աւելի ալքոհոլ կը պարունակեն և առատ արբեցուցիչ են, բայց կը նմանին Մէտոքի և Ֆօթ-Տօռի։ Ֆրանսական գինիներուն գէմ գլխաւոր մրցողն է Հունգարիա, իւր բազմատեսակ գինիներուն պատճառաւ։ Ապա կուգայ Բրուսիոյ Ռէնական մասն, որ վերջին ժամանակներս ֆրանսական Շամբանեայն կեղծը չին ելով մեծաւ ճարտարութեամբ, օ՚նուազ վտանգ կը սպառնայ։ Ի Ռուսիա գինի կը պատրաստուի ի Խրիմ, Տօն գետին վրայ, յԱժտէրխան, և ի Կաւկասիա։ այս վերջին տեսակը բոլորովին Ռուսիոյ մէջ կը սպառուի։ Ռուսիոյ մէջ գինեգործութեան յառաջդիմութիւնը կրնայ մակաբերուիլ սա իրողութենէն թէ 1886ին ի Ռուսիա ներմուծուած Շամբանեայն 1883ին ներմուծուած բանակութեան հազիւ կիսուն կը հասնէր։ Յօդուածագիրը կը յիշէ նաև Սպանիոյ, Փորթուկալի և Քալիֆորնիոյ գինեգործական ճարտարութիւնն, և կը հարցունէ թէ ֆրանսական ժողովրդեան ապրուստի մեծագոյն միջոցներէն մին եղող գինեգործութիւն յապագային ինչպէս պիտի պայտպանուի։ Հեգնօրէն խորհուրդ կուտայ ֆրանսական Խորհրդարանին՝ մաքսերն աւելցնել անգլիական հանքածուխին և երկաթին վրայ, և պախարակելով առեւտրական դաշնագրաց բանակցութեան առթիւ ֆրանսական նախարարութեան ցոյց տուած կարճատեսութիւնն և անխոհեմութիւնը, կ՚եզրակացնէ թէ, եթէ այսպիսի սխալներ չլինէին, ֆրանսական ճարտարութիւնն ու վաճառականութիւնը չատ մը վնասներէ զերծ կը մնային։

—Դեկտ. 25ին ի Վիեննա սոնեցաւ ծննդեան 130 դ. (հարիւր երեսներորդ) տարեդարձն Մայտպէն Փոնձէր անուն չէխ կնոջ մը, որ 1758ին լատինական Ս. Ծննդեան օրն աշխարհ եկած էր։ Մերուսի կինն որ աղքատ է, և այս առթիւ չատ մը ընծայներ ընդունեց, քաղաքացի է մարմնով և մտքով, և տակաւին քանի մը Ս. Ծնունդներ տեսնելու հաստատ առաջադրութիւն մ՚ունի։

—Փոքր Ասիոյ հնութեանց խուզարկութիւնք այս միջոցիս մեծագոյն ուշադրութիւն կը գրաւեն։ Փրոֆ. Ռամսէյի ի Փռիւգիա դատ արձանագրութիւնք ի մասոյ պիտի հրատարակուին Անգլիոյ Հելլենական Ընկերութեան ձեռամբ և նոյն դատախօսին ուրիշ խուզարկութեանց արդիւնքն ալ ըստ պիտի տեսնէ ի ձեռն Արքայական Ընկերութեան Անգլիոյ։ Պ. Թէքտոր Պէնթ, որ ցարդ յունական կղզիները կը խուզարկէր, այս օրերս Բրիտանական Միւզէոնի և Բրիտանական Ընկերութեան կողմէ պաշտօնով պիտի մեկնի Անգլիայէն՝ եւսուսմասրերէրու Փոքրուն Ասիոյ թափառաշրջիկ ցեղերուն սովորութիւններն ու փիլիքական յատկանիշներն, և հին ժողովրդոց ընակավայրերը պեղելով խուզարկելու։ Պ. Պէնթ նախ Ցուշիր պիտի երթայ, Պարսկային Մոց, ուստից անգլիական չոգենաւով մը պիտի անցնի Պահրէյնի կղզիները, նոյն Մոցին արաբական կողմն, որ հնագիտական մեծ կարեւորութիւնը զանազանին նշանակեց Սիր Հէնրի Թրէվնսը, և որ կը գտնուի ընդանգլիական հովանաւորութեամբ։ Պ. Պէնթ առաջիկայ տարւոյ գարնան Պաղտատի և Հալէպի համբաւ պիտի երթայ։ Կիլիկեան Դուռներն, ի Փոքր Ասիա։ Փրոֆ. Սէյս, որ այժմ ի Գահիրէ կը գտնուի, և Փրոֆ. Ռամսէյ, որ Ապէյտոնի Համալսարանին մէջ կը պաշտօնավարէ, նոյն կիլիկեան կողմերը պիտի երթան ի խուզարկութիւն և անտի պիտի անցնին ի Կապադովկիա։

ՆՈՒԻԷՐ ԿԱՂԱՆԴԻ

Զբօսանքային դուռնայ պատկերներ Հատոր 10 փարոց
Գունաւոր պատկերազարդ տեսարաններ Հատոր 40 փարոց
Սև և գունաւոր մեծադիր պատկերներ Հատոր 40-80 փարոց

Դիմել ի Թիֆլիս Առնանց Ա. Մ. Գարիպեան Ղալաթիա Լիւբէթ Պաղտարէթ թիւ 10, կամ ի մասնաճիւղն Պոլիս Ռէզէլ Զարէզ թիւ 566։

Թղթավաճառանոցք բաց պիտի ըլլան կիւրակէ օրերը։ 2829 1—5

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Թուրքիոյ կը ծանուցանէ թէ Վեհ. Սուլթանը բարեհաճած է Թուզրա մը շնորհել մեր Պատրիարքարանին և թէ Ն. Վեհափառութիւն արտօնած է կախել զայն Պատրիարքարանի սրահին մէջ։

Շաբաթ օրն Երուսաղեմայ Ս. Յակոբեան վանուց տօնախմբութիւնը լինելով, Այժմն. Տ. Խորէն Ս. Պատրիարք Հայրն առաւօտուն Երուսաղեմատուն գնաց և շնորհաւորական այցելութիւն տուաւ Երուսաղեմայ Պատրիարք Այժմն. Տ. Յարութիւն Սրբազանի։ Յետոյ Պատրիարքական Գեր. Փոխանորդ Հայրն ինչպէս նաեւ Պատրիարքարանի բոլոր պաշտօնեայք Երուսաղեմատուն գնացին և իրենց շնորհաւորութիւնները մատուցին առ Այժմն. Ս. Պատրիարքն Երուսաղեմայ։

Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնը նոր տարւոյ գեղեցիկ օրացոյց մը պատրաստած է մատուցելու համար առ Վեհ. Տ. Մակար Կաթողիկոսն։ Օրացոյցին կողքը պատկերով պատուած է, վրան արծաթաշիւս գեղեցիկ ծաղիկներ բանուած են ինչպէս նաև Ն. Վեհափառութեան անուան սկզբնատառերն։ Այժմն. Ս. Պատրիարք Հայրն այս օրացոյցը մասնաւոր գրով մը Այժմեան Հայոց Հայրապետին ղրկելով և թուելով Ազգ. Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան արդիւնաւոր ծառայութիւնները, պիտի խնդրէ Ն. Վեհափառութենէն՝ օրհնութեան կոնդակ մ՚ուղղել Հոգաբարձութեան։

Քաղաքական ժողովն ի Ինիստ պիտի գումարի յառաջիկայ չորեքշաբթի ի Խորհրդարանի Ղալաթիոյ։

Այժմն. Ս. Պատրիարք Հայրը նկատելով որ վերջին նստին հինգ ժողովականք միայն ներկայ գտնուած էին, հրաւիրագրոց մէջ մասնաւորաբար յանձնարարած է որ ժողովականք ամբողջովին ներկայ գտնուին և մասնակցին ժողովոյ աշխատութեանց։

Քաղաքական ժողովոյ օրակարգին վրայ կը գտնուի նաեւ Պատրիարքարանի վերաշինութեան խնդիրը։

Պատրիարքական Գեր. Փոխանորդ Հայրն, ընկերակցութեամբ Պատրիարքարանի գործակատար Վսեմ. Աբրահամ էֆէնտիի և այլոց, այսօր Ցունաց, Պուլկարաց և Հայ Հռոմէականաց Պատրիարքարանները կերթայ շնորհաւորելու համար Ծննդեան տօնը։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՑԱՑՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ազգային Վարչութեան Քաղաքական Ժողովոյ

Ազգային ընդհանուր տրոց վճռման համար թէեւ այլ եւ այլ դիւրութիւնք ընծայուած են թէ՝ տրոց վերջին կանոնագրով եւ թէ՝ վարչական տնօրէնութեամբ, սակայն տակաւին չէ կրցած ձեռք բերուիլ սպասուած արդիւնքն, եւ կեդրոնական Սնտուկն մեծ քանակութեամբ պահանջ ունի ընդհանուր տրոց հաշուէն, որ իւր հասութենէ գլխաւոր աղբիւրն է և տահմանուած է եկամտացոյցին հաւասարակշռութիւնը պահելու։

Եթէ կեդր. Վարչութիւնն Ազգին առաջ պատասխանատուութիւն տունենած է ազգային գործոց կարգադրութեան եւ կանոնաւորութեան համար, ինք ալ փոխադարձաբար իրաւունք ունի սպասելու որ ամէն ազգային անհայտ որ շահու եւ վասակի տէր է, ըստ Ազգային Սահմանադրութեան մասնակցի իւր կարողութեան չափով ազգային ծախուց, որպէս զի հոգացուին Պատրիարքարանի պէտքերն, եւ Ազգ. Վարչութիւնը՝ որ արդէն բարոյական ծանրածանր հոգեր ունի, չգրգռի նաեւ հանապազօրեայ ծախուց հոգեբով, եւ կարենայ վարել իւր խնամոց յանձնուած գործերն եւ աշխատութիւններն։

Արդ Ազգ. Վարչութեան Քաղաքական Ժողովը նկատելով որ ընդհանուր տրոց անվճար մնալուն պատճառաւ կը խանգարի կեդր. Սնտուկի եկեւմտից հաւասարակշռութիւնն, և նկատելով մանաւանդ որ Ազգ. Պատրիարքարանն այս վերջերս արտաքոյ կարգի ծախուց ենթարկուած է, և մօտակայ տօնական օրերու առթիւ անհրաժեշտ պէտք ունի դրամոց, ներկայ պաշտօնական յայտարարութեամբ հրաւէր կը կարդայ պատուարժան ազգայնոց որ փութան ի ներկայանալ հաւաքչաց՝ առանց օրագմանյօժարակամ հատուցանել իրենց տրոց բաժինն՝ ստանալով ընկալագիրն։

Եւ որովհետեւ ազգային երեսփոխանական, վարչական, թաղական և ալ պաշտօնական մարմնոց անդամք առաւելքան զայլս ի վիճակի են Ազգին պէտքերն գիտնալու, Քաղաքական Ժողովն արժան կը համարի ի մասնաւորի հրաւիրել և զանոնք որ օրինակ հանդիսանան ժողովրդեան իրենց պարտուց կատարմանն, և հաւանին տրոց հաշուէն իրենց ունեցած պարտքերն հատուցանել։

Աւելորդ չգտաւուր յայտնել նաև որ Նկեւմտից Տեսչութիւնն հրահանգ ստացած է պարբերաբար ներկայացնելու Քաղ. Ժողովոյ ցուցակն այն ազգայնոց որք չեն հատուցաներ իրենց ազգային տուրքն։

24 Դեկտ. 1888

Ի Պատրիարքարան Հայոց

Կ. Պոլիս

Երէկ Խասգիւղի մէջ կատարեցաւ համեմատականի Ինացած թաղականներուն ընտրութիւնն, և նոր թաղական խորհուրդն հետեւեալ կերպիւ կազմուեցաւ.

Եղիա	էֆ. Շահպազեան
Կարապետ	» Թիրեաքեան
Գաբրիէլ	» Նէշտէրճեան
Պետրոս	» Փափազեան
Աւետիս	» Պարոնեան
Յակոբ	» Սամանճեան
Պաղտիկ	» Պապաեան
Գրիգոր	» Թափառօթի
Գարեգին	» Մելիքեան

Մեծ. Ուրչակ Յակոբ էֆէնտիի վաղամեռիկ որդւոյն՝ Հայկ էֆ.ի յուղարկաւորութիւնը կատարուեցաւ երէկ ի Պէշիկթաշ, ի ներկայութեան խուռն բազմութեան ազգաւոր։ Հանգուցեալ երիտասարդին ընկերակիցք՝ սգակիր՝ չրջապատած էին դագաղն որուն վրայ մի քանի զսակներ դրուած էին, Գեր. Խորէն Արքեպիսկոպոս, որ կը նախագահէր յուղարկաւորութեան, սրտառուչ դամբանական մը խօսեցաւ, Յետոյ, դագաղն հանգիսիւ հանուելով եկեղեցիէն, բաւական տեղ տարուեցաւ թափօրով։ Հանգուցեալին վրայ տակիր հարն կարի յուզեալ լինելով չկրցաւ երթալ մինչեւ ի գերեզմանատուն Լտիրնէի Գափուի ուր փոխադրուեցաւ դագաղն, ուղեկցութեամբ բազմաթիւ յուզարկաւորաց։

Մեր այս աւուր Պատուանշանաց ցուցակին մէջ գոհութեամբ կը ծանուցանենք թէ Վեհ. Սուլթանը բարեհաճած է երկրորդ կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան շնորհել մայրաքաղաքիս պարսկական դեսպանատան երկու առաջնակարգ հայ պաշտօնատարաց՝ առաջին թարգման Արթաքի Խան Նէվրուզի և ընդհ. հիւպատոս Յովհաննէս Խանի։

Բարեսէր վաճառականէ մը ստացանք էկս օսմ. ոսկի ի Նպաստ Սրբուհի Մայրապետին։

Յարութիւն էֆ. Քրիստափորեանի ձեռամբ հրատարակեալ ՄՈՆԻՆ ԺՐԻՍԹՈՅԻ ՈՐԴԻՆ վէպին վեցերորդ և վերջին հատորն աւարտած լինելով, կը ծախսուի ամէն գրավաճառաց քով։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԲԱՆԵԹԻՒԹԻՒՆՔ ԱՍՏԻՃԱՆՔ ԵՒ ՊԱՏՈՒԱՆՆԵԱՆՔ

Քաղաքապետութեան ժողովոյ անդամ անուանուեցաւ Ինեալ վարչական ժողովոյ անդամ Իպրահիմ էֆէնտի։

Կիւմիւշխանէի ընդհանուր դատախազի օգնական անուանուեցաւ Վրճռարեկ ատենի պատժական ճիւղին քարտուղարներէն Եսատ պէյ։

Իւլպի առաջին ատիճան տրուեցաւ Դատական Նախարարութեան Մէջթուպճի Նէվզէթ պէյի։

Իւլպի երկրորդ ատիճան՝ Պոլսոյ վերաքննիչ ատենի ընդհանուր դատախազ Թալիտ պէյի։

Սանիյէ Միւմէյմիզ ատիճան՝ Պէրութի կուսակալութեան թարգման Միշէլ էֆէնտիի։

Սալիսէի ատիճան՝ Առեւտրական և Հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութեան վիճակագրութեանց գլխաւորին առաջին քարտուղար Թէվֆիգ էֆէնտիի և Պոլսոյ վերաքննիչ ատենի ընդհանուր դատախազի օգնական Բէուֆ պէյի։

—

Երկրորդ կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ կայս. Թիկնապահ գնդապետ Հաճի Հասան պէյի։

Երկրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ Վիէննայի օսմանեան դեսպանատան խորհրդական Նասրի պէյի։

Երրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Նոն դեսպանատան առաջին քարտուղար Սուպհի պէյի։

Չորրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ Նոն դեսպանատան լրագրական քննիչ Բէթէր էֆէնտիի։

Երրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ թագաւորութեան Դ. չրջանակի տնօրէն Մեհմէտ Ալի պէյի, Մէտինէյի առաջնակարգ բժիշկ Հիւսնի փաշայի և Երզնկայի երեւելիներէն վաճառական Հաճի Մեհմէտ պէյի որդի Մեհմէտ Ալի պէյի։

Երկրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Պարսկաստանի թագաւորանց ընդհանուր տնօրէն Միրզա Ասէտ խանի։

Երրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ Նորա օգնական Միրզա Մահմէտպէյի։

Երրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Դաւիթ ժի թագաւորական տնօրէն Միրզա Հասան խանի։

Չորրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ Թէհրանի թագաւորական պաշտօնեայ Միրզա Էսատուլլահ խանի, հաշուակալ Միրզա Պէշիրի և Դաւիթի թագաւորական պաշտօնեաներէն Հասան աղայի։

—

Երկրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ պարսկական դեսպանատան առաջին թարգման Արթաքի խան Նէվրուզի և ընդհանուր հիւպատոս Յովհաննէս խանի։

Չորրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ պարսիկ վաճառական Հաճի Միրզա Ալի էքպէր ու Ապուլֆիւսէյնին աղաներու և դեսպանատան թուրքերէնի քարտուղար Եուսուֆ էֆէնտիի։

Երրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ պարսկական դեսպանատան թարգմաններէն Հաճի Մէճիտ խանի և Եաֆի պարսկական հիւպատոս Եուսուֆ պէյի։

Չորրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Թիֆլիզի պարսկական հիւպատոսարանի քարտուղար Միրզա Ֆէրճ պէյի։

—

Ի ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏ

Հելլենական դեսպան Պ. Քունտուրիոգի, իւր հետն ունենալով առաջին թարգման Պ. Բրեցիոգին, երէկ ժամ 8ին կայս. պալատ գնաց և Վեհ. Սուլթանին մասնաւոր հրաւիրանօք՝ Ն. Վեհափառութեան ներկայանալու պատիւն ունեցաւ։

—Բարձր. Մեծ-Եպարքոսն և կրթական Վսեմ. Նախարարն երէկ կայս. պալատ գնացին և Վեհ. Սուլթանին ինչ ինչ հրամաններն ստանալէ յետոյ իրենց պաշտօնատեղիները վերադարձան։

—

ԲԱՐՁՐ. ՇԷՅԽ-ԻԼ ԻՍԼԱՄՆ

Բարձր. Շէյխ-Իւլ Իսլամ էֆէնտիի ոտքերուն վրայ եղած վերքերը բժշկաց կողմէ կը խնամուին և Ն. Բարձրութիւն տակաւ կապաքնի։

ՊԱՇՏՕՆԷՈՅ ԱՄՍԱԹՈՇԱԿՔ

Ելմտական Նախարարութեան կողմէ թնդանօթարանի վերատեսչութեան վճարեալ 30000 ղրուշով՝ Ծննդեան տօնի առթիւ մէկ մէկ ամսաթոշակ վճարուած է Թնդանօթարանի, մառագարանի և Զէյթունի Պրունի գործարանաց բրիստոնեայ գործաւորներուն։

—

ՄԻՒՆԻՐ ՊԷՑ

Մայրաքաղաքս հաստատ մասնաւոր հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Բէյթալի օսմ. նախորդ ընդհանուր հիւպատոս Միւնիր պէյ, որ ժամանակէ մ՚ի վեր հիւանդ էր, մեռեր է նոյն քաղաքին մէջ։

—

ՀԻՒԱՆՏՈՍԱԿԱՆ ՑԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

Օսմանեան հիւպատոսարանաց հին հաշիւները ընելու համար կարգեալ յանձնաժողովն, ընդ նախագահութեամբ Արտաքին գործոց Նախարարութեան դատական ճիւղին տնօրէն Ղալիպ պէյի, իւր պաշտօնն աւարտած և տեղեկագիրը մատուցած է նոյն նախարարութեան։

—

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ

Նախարարաց խորհուրդն իւր երեկի սովորական նստին մէջ զբաղեցաւ ելմտական և ներքին կարեւոր խնդիրներով։

Նախարարաց Խորհրդոյ նիստէն յետոյ Բարձր. Մեծ Եպարքոսն և Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարը պահ մը խորհրդակցեցան ինչ ինչ կարեւոր և ստիպողական խնդրոց վրայ։

—Առեւտրական և Հանրօգուտ շինութեանց Նախարար Վսեմ. Զէյնի փաշա չարաթի օրը Բ. Դուռը գնաց և տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ։

—Ֆրանսական, գերմանական, իտալական, աւստրիական, պարսկական և հելլենական դեսպանատանց առաջին թարգմանք նախընթաց օր Բ. Դուռը գնացին և յաջորդաբար տեսակցեցան Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարին հետ։

—Պուլկարական գործակատար Պ. Վուլքովիչ չարաթի օրը Բ. Դուռը գընաց և տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ Եպարքոսին հետ։

—

ԱՐԳԻԼԵԱԼ ԼՐԱԳԻՐՔ

Ի Կլասկով հրատարակեալ Կ՚ԷՐԷՔ ԼՐԱԳՐՈՅ ի Թուրքիա մուտքն արգիլուեցաւ։

—

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

(Առ-ն. Լ-էրէ քաղուած)

Ծարաթն որ սահեցաւ նպաստաւոր չէրաւ առեւտրական ընդհանուր գործառնութեանց։ Ամանոյ ժամանակաց անդաւանութիւնը կը չատանայ հետզհետէ եւ առեւտրական ամէն գործողութիւնք, փոխանակ տարեգլխոյ տանելոյ ոգտուելու, կատարեալ անարժութեան մատնուած են։ Կակաչ ցորն հասաւ միայն 15,000 գրիւ, մինչ վաճառմանց գումարն է 25,000։ Այս պատճառաւ, պտղատուի քանակութիւնն եղած է 20,000 գրի ի։ Կիրքա եւ Ագիմա ցորն բնաւ չհասաւ, որով պատուաստ գրանուած 25,000 գրին տարողունակն սպառեցաւ։ Թէպէտ եգիպտացիներն վրայ ընդդանք չեղաւ բնաւ, այսու հանդերձ գները բռնուած են, ինչպէս նաեւ գաղիներունը՝ որոնք չհասաւ շարժուս մէջ։ Նոյնպէս և վարսակ ուտից պատրաստ չիկայ բնաւ։ Այս նիւթերը Եւրոպիոյ հապարակաց վրայ փնտռուիլն, ինչպէս նաև անոնց սակաւութեան կը վերագրուի գնոց բարձրութիւնը։

200 պարկ ալիւր վաճառեցան շաբթուս մէջ. մինչդեռ 1800 պարկ միայն հասած էր։ այս կերպով 7800 պարկ միայն պատրաստ կը մնայ հրապարակի վրայ։ Լուբիոյի պատրաստի քանակութիւնն է 400 պարկ անփոփոխ, վասն զի նախորդ շաբաթէն ի վեր պրած չեղաւ անոր վրայ, նոյնպէս եւ սիսեռն, որուն վրայ ոչ գործ կը լինի եւ ոչ ալ կը հասնի։ Նոյն կացութեան մատնուած են նաեւ ոռուսաք որոցմէ պատրաստ կայ 900 պարկ։ շաբթուս մէջ փոքր քանակութեամբ հասած լինելուն պատճառաւ, 600 օխա դեղին մոմ հասաւ։ շաբթուս մէջ և ասոնցմէ 300 օխան վաճառեցան 17 ½ ական դրուշէն։ այս ապրանաց գինը լաւ բռնուած է։

Գարով մեր պատրաստութենց, բանուկ գործոնս չեն լիներ, թիֆֆիները բոլորովին երեսէ ելնած են մի քանի շաբաթէ հետէ։ Ափիոնն, այր շաբաթական վաճառմունք, վերջին եօթնեկին մէջ, հասան 8 սնտուկի չափին քանակութեան, Գարսիսարի տեսակէն, օխան 145 դրուշէն ձեռքէ հանուեցաւ։

Գաղթականքերէն՝ խոհուէին գինը բռնուած չէ այլ եւս վերջին չարթուան ան կումէն ի վեր։ 300 պարկի վաճառեցան նախորդ շաբթուն հասած 110 պարկին մէջէն որով պատրաստի քանակութիւնն է 2800։

Շաբթուս մէջ հասած 6000 պարկ Դրիէսդի շաքարէն 2000 պարկը վաճառեցան, իսկ ռուսական շաքարին վրայ որ և է գործ չեղաւ։ հրաւ պարի վրայ մեծ քանակութեամբ կայ այդ շաքարէն որ գիժուարաւ պիտի վաճառուի, վասն զի ապրուած են։

Քարիւղ չհասնելուն պատճառաւ նախորդ շաբաթէն ետեւցած գնոց բարձրացումը նոյն կը մնայ միշտ։

—

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՑՐԻՑԷԻ ՆՈՐ ՍԱԿԱԳԻՆՔ

Շիրքէթի Խայրիէի վարչութիւնն այս աւուր թուրք լրագրաց միջոցաւ կը ծանուցանէ թէ կայս. Ֆէրմանով երեսուն տարուան նոր պայմանաժամ մը եւս շնորհուած է ընկերութեան, թէ պայմանագիրն, յանձնառագիրն և ներքին կանոնագիրն ստորագրուած ու փոխանակուած են Առեւտրական Նախարարութեան ու Շիրքէթի վարչութեան միջեւ և թէ ըստ յանձնառագրի ընկերութեան՝ չոգենաւուց երթեկութեան նոր սակագին յառաջիկայ յունվար 1էն գործադրութեան պիտի դրուի։

Աւասիկ նոր սակագինը զոր կը բաղենք ծանձնառագրէն։

Ե-ր-դ-ա-ն-ի-ն

	Ա. կարգ փարա	Բ. կարգ փարա
Կամուրջէն Գալաթաշ	50	30
» Պէշիքթաշ	50	30
» Օրթաքէօյ	60	40
» Գուրուչէշմէ	60	40
» Արնաւտքէօյ	70	50
» Պէպէք	80	60
» Բուսէլի Հիսար	100	80
» Պոյաճքէօյ	100	80
» Միրկէօզ	100	80
» Սարէյնիա	120	80
» Եէնիքէօյ	160	100
» Թարապիա	160	100
» Քիրէճ Պրունը	160	100
» Պէյսիքտէրէ	160	100
» Մէսար Պրունը	160	100
» Եէնի մահալլէ	160	100
» Բ. և Ա. Գալաթ	160	100

Ա-ռ-ա-ւ-տ-ի-ն

» Սկիւտար և Սալճգ.	50	30
» Հարէմ իսկէլէսի	50	30
» Գուզկունճուգ	50	30
» Պէյլերպէյ	60	40
» Զէյնկիլքէօյ	70	50
» Վանիքէօյ	80	60
» Գոնտիսի	100	80
» Անատօլու Հիսար	100	80
» Գանլըճա	120	80
» Զուլուչգլը	140	100
» Բաշաղաչէք	140	100
» Պէյքոզ	160	100

Իւրաքանչիւր նաւամատոյցի մէջև կատարելի ուղեւորութեանց գինն է Ա. կարգ 40 փարա և Բ. կարգ 20 փարա։

Ծարոյից մանրամասնութիւնք պիտի հրատարակուին յառաջիկայիս։

—

ԴՐԱՄԱՆՆԵՆԴՈՒԹԻՒՆ

Այս աւուր թուրք լրագրաց մէջ հրատարակեալ պաշտօնական ազդ մը կը ծանուցանէ թէ Մանադրքի կուսակալութիւնը Բէսիրէ գաւառակին մէջ 25 հատ կեղծ ոսկիներ գտաւորելով երկու հատը մայրաքաղաքս ղրկած է։ Ներքին գործոց Նախարարութիւնն այս առթիւ ամէն կողմ հրաշանգ ուղղած է որպէս զի զգուշութիւնք լինին այդ կեղծ դրամներն չրջաբերութեան չհանուելու համար։ Ղրկուած երկու կեղծ ոսկիներէ մին փողերանոցին մէջ տարալուծուելով հետեւեալ արդիւնքը տուած է։ Դրամին ծանրութիւնն է 1 տրամ 5 քուսթ. բաղադրութիւնն է պղծնձ և ուրիշ մետաղ մը։ իսկ վրան՝ առաջ արծաթով և յետոյ ոսկւով կալվանիզմ եղած է։ Թէպէտ թուզրան ու միւս կողմը կանոնաւոր կերպիւ պատրաստուած են, սակայն դրամի եզերքն բոլորովին կը տարբերի օսմանեան դրամներէ։

Եէմէնի նահագին դատական պաշտօնէութիւնն որ նախապէս ինուած էր, այս անգամ վերատեսչութեան կոչս. հրամանաւ Հարկ եղած պաշտօնեայք ի մասոյ պիտի ղրկուին։

—Վեհ. Սուլթանին հրամանաւ կայս. Թիկնապահ անուանուած է Զինուորական Քնիչ յանձնաժողովոյ դէր-նախագահ Իսմայիլ Հ. Գալ փաշայի որդին Հարիւրապետ Ահմէտ պէյ։

—Պերութի մէջ նոր լ ագիր մը հրատարակուիլ սկսած է Պէրութ անուամբ, կ՚ըսը թուրքերէն և կէսը արաբերէն։

—Թէպէտ կիմանայ թէ ի Պոլիս Պահկ գաղու Եուանաքի անուն սեղանաւոր մը իւր հօր գրասենեակին 450 ոսկոյ չափ գումար մը գտնցած է։ Եուանաքի ինկնչէնը փախչելու համար պատրաստուած պահուն ոստիկանութեան միջոցաւ ձերբակալուեր եւ բանտարկուեր է։

—Լոյսի Օ-ստա չոգենաւը վերջին օրերս կէմլիկի նաւահանգիստին 406 տակառ քարաւ փոխադրեր է Դրինդ։

—Մսիկեգէ ժէնէռալ գրամատան տնօրէն Պ. Ֆէրնանտէզ որ իւր կնոջ հետ Եւրոպա կը գտնուէր, մայրաքաղաքս վերադարձաւ։

—Կրթական նախարարութիւնը նկատելով որ Սուրիոյ և Պէրութի նահանգաց մէջ գտնուած նախնական վարժարանք տեղական պիտոյից անբաւական են, որոշած է նոր վարժարաններ եւս բանալ։

—Մէկ տարիէ ի Ն-ոյ չոգենաւն, որ անցեալ տարի Գրզգուլի առտեւ անգլիական չոգենաւի մը բաղխելով խրած և յետոյ ազատուելով Պէյրլքտէրէի ծովախորը տարուած էր, պիտի վաճառուի մէջը գտնուած ապրանքներով։ Վաճառումը տեղի պիտի ունենայ այս չաբթու։ Շոգենաւն ամուրգի դրուած է 3,000 ֆրանսական ոսկւոյ արժէքով մը։

—Այն յանձնախումբն, որ կազմուած է ընդ տնօրինութեամբ տեղական գնդապետ Սապրի պէյի, Եւրոպական Թուրքիոյ քարտէսն հանելու համար, Մանաստիր հասեր է։

—Վճռարեկ ատենի անդամներէն Իպրահիմ պէյ, որ դատական քննիչն պաշտօնով սահման նահանգները կը շրջի, հինգշաբթի օրը Վան ժամաներ և մեռնարեր է իւր պաշտօնին։

—Թէպէտ կիմանայ թէ Հայուսպաշեան Դիւանի անդամներէն Նէշիպ էֆէնտի ի մասոյ Գոնեա պիտի ղրկուի քննելու համար տեղւոյն սովելոց հաշիւներ։

—Վճռարեկ ատենի նախորդ քարտուղարներէ Սալմ էֆէնտիի պաշտօն յանձնուած է հսկել Այդընի, Ատանայի և Գոնեայի նահանգաց մէջ գաղթականաց բնակութիւն հաստատելուն։

—Մարսուսի վարչութեան ընդհանուր քննիչ Հիլմի պէյ Ակեքսանդրիա ուղեւորեցաւ։ Հիլմի պէյ ի ճանապարհին Մարսուսի չոգենաւերու հանդիպած բոլոր նաւահանգիստներու գործակաց ինչպէս նաեւ Ակեքսանդրիոյ գրամատական պաշտօնավարութեան նկատմամբ քննութիւններ պիտի կատարէ։

—Կայս. թիկնապահ Ֆէրիդ Թէվֆիք փաշա, որ ժամանակէ մ՚ի վեր ի Գերմանիա կը գտնուէր, երէկ մայրաքաղաքս ժամանեց։

—Տէրէպատի հելլենական փոխ-հիւպատոս Պ. Միխայի, Նիքոլայի պաշտօնը հիւպատոսութեան վերածուած լինելով Բ. Դուռը վաւերացուցած է։

—Ագրանուպարդ ազգային հիւպատոս Պ. Հանրի, որ մէկ քանի պէյ վեր արձակուրդով մայրաքաղաքս կը գտնուէր, երէկ իւր պաշտօնատեղին վերադարձաւ։

—Հ-ոյ-ն-ա-ն կիմանայ Սիկտաս Գոմէթի գեղարանին մէջ թշնամութիւն ընդ Իրլանդացոյն անձն բշխութիւն ընելէ արգիլուեր է։

—Երէկ Թրիէսթէն եկող աւստրիական չոգենաւը մասնաւոր վարձքերեան հրացան բերաւ։

—Բէժիի գործարանին տնօրէնները Միսսի Մրնաս էֆէնտի ընկերութեան քանի անուանուած է։

ՄԹԵՐԱՆՈՑ

ՀՆԴԿԱ. ԶԻՆԱԿԱՆ ԱԳՐԱՆԱՑ

Պ. Ա. Գրիգորեան պատիւ ունի ծանուցանել մեծարգոյ հասարակութեան, թէ նոր տարւոյ առթիւ իւր կաղանդինուէր Հնդկա. Զինական գործարաններէն գիւրամատչելի գներով զանազան տեսակ խաղալիկներ և ամենաընտիր ապրանք բերել տուած ըլլալով, պիտի դնէ ի տես 28 դեկտեմբ. չորեքշաբթի օրէն սկսեալ։

Ուստի կը խնդրէ մեծարգոյ հասարակութենէն որ բարեհաճի այցելել իւր մթերանոցն, թիւ 1 սեռեակ առաջին յարկ Բասիլ բաշա խան ի Գալէթ-Գարա։

1—3 2330

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՆ ՀԱՎԱՍ

Գերմն, 5 յունվար.

Վիլհէլմ կայսրը նամակ մը ղրկեց Գեղմարք իշխանին, մաղթելով նմա առողջութիւն և երջանկութիւն։

Պ. Կէպքէն, Ֆրետ

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

Լայպցիկ, 26 դեկտեմբեր
Դասնէյան

ԸՆԹԱՑՔԻ ՓՈԽԱՆԱԿԱՎՈՐՈՒԹԻՒՆ

3 ամիս Լոնդոնցի վրայ (պանք բայի)	110 1/8
3 » » » (վճռական)	108 7/8
3 » Հարկի » (պանք բայի)	22 95
3 » » » (վճռական)	23 02 1/2
Օտարներու Թանաքներ	
Նոր Կոնկոր. Գանձ. (Մեծագ.) Մէկի	16 26
Պորտուգալ դրամներ մէջ	16 26
Աստուծոյն բոլոր նոյնպէս	16 32
Կէս օրին	16 32
Ներքին Կոնկոր.	
Նոր Կոնկոր	41 5
Այս առաւօտ	41 20
Կէս օր	42 5
ԸՆԹԱՑՔԻ ԱՐԺԵՔՆԵՐՈՒ	
Փոխառութիւն » Մէկի	27
» » »	15 33
» » »	16 32
ԲԱՆԿԵՏԱՊԱՆ	
Սուիսիոն Լէնէրալ Գանկ Ընդ.	4 17
Ֆրտոտի Լէնէրալ » Օսմ	8 22
Պանք ոք Ֆրանս » » »	7
Ֆոնտ Շանսի է վարէօր » » »	4 28
Թրամուէյ » » »	455
Բուէնոս Էրէսի » Էր	47 5
Բանկերնոյ Լանտիսի »	125
ԸՆԿՈՒՑՔ ԴՐԱՀՈՒ	
Օսմանեան ոսկի » դրշ.	100
20 Ֆրանք մետաղ »	87 25
Անգլիական ոսկի »	110 25
Իսպերիայ »	91 20
Բրազիլ »	51 10
Բուապոլի թղթադրամ »	8 70
» արծաթ »	77
Մեքս. արծ. (տարբ.) »	109
Վիրգինոց »	103 30
Հինգնոց »	103 30
Իրլանդիոյ »	101 30
Թաու/իրէ »	10

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊԱՐՍԱ

Լոնտոն, 5 Յունվար Հաս 5 փայ. 15 երկար

Անգլ. լոնտոնիսկ	98 3/1
Օ.Մ. » Ներքի Դ. բայուրեցու	15
» » » » դոլուրեցու	15 1/16
» » » Ա.	27
» » » Բ.	15 1/2
» » » Գ.	15
Օսմանեան 1871	83 3/4
Փոխառութիւն 1877	95 3/4
Պանք Օսմանեան	11 1/4
Ռուսական փոխառ. 1873	99 3/16
Եգիպտական միացեալ (ամենիրեն)	83 3/2
» առանձին (բրիվիլէժիրեն)	102 1/4
Տայրա Սանիէ	79
Տանանիալ (փոխառ. Իտալիա)	101
Հանդարտական պարտատուղի 4 %	— —
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	25 624

ՄԵՂՈՒՆԵՐՈՒ ՕԳՏԱԿԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ամէն մարդ թէեւ երկրագործ չէ, և սակայն ոչվ կարող է ուրանալ երկրագործութեան մնտակարարած անսահման բարիքն, ըստ որում նոյնպէս ձեռք կը բերուին գլխաւորաբար մարդուս ապրուստին առօրեայ պէտքերը։ Անուրանալի ճշմարտութիւն մ'է որ մարդուս գոյութեան կամ կենսականութեան մէջ բուսեղէն ուտելիքները, որ հողէն կ'արտադրին, իրենց ամենամեծ բաժինն ունին, մանաւանդ արմտեաց դասը, որ մեր առօրեայ անհրաժեշտ սնունդն եղող հացը կը հայթայթէ։ Երկրագործական այն թանկագին արուեստի կամ գիտութեան շնորհիւ ձեռք կը բերեմք մեր այդ գլխաւոր սնունդն։ Ուստի և ամէն գիտական ծանօթութիւն, որ ուղղակի կամ անուղղակի նորա զարգացման և յառաջացման կը նպաստէ, նախադասելի է միւսներ։

Յետագայ օգտակարագոյն յօդուածը, զոր La Nature անուն չաբաթաթերթին ներկայ տարւոյ հոկտեմբեր 6 թիւէն քաղելով կը ղրկեմ ձեզ, երկրագործ դասուն համար զուրկ չէ կարեւորութենէ։

«Ֆրան երեսէ բաղկացեալ Մեղուներու օգտակարութիւնը վերնագրով թղթակազմ գրքոյկ մ'ընդունեցայ, կ'ըսէ յօդուածագիրը կամ յիշեալ հանդիսին խմբագրապետը։ մեծ եւ խորին ուշադրութեամբ կարդացի զայն մէկ ծայրէն միւսը, եւ զարմանալով նորա յայտնած արդեանց վրայ՝ առանց վարանման քաղուածոյ մ'ընելով ընթերցողաց ուշադրութեան կը յանձնեմ զայն։

«Հեղինակը, Պ. Լօժէն Ժօպար, որ Տիժոնի մէջ հրատարակեալ Le bien public անուն օրագրի տպագրիչ եւ տեսուչ է, մէկ քանի երեսներու մէջ իւր ի՛նչպէս և ի՛նչու համար մեղուաբոյծ ըլլալը պարզել վերջը ապացուցեալ բազմաթիւ և յոյժ կարեւոր խել մը իրողութիւններ մէջ կը բերէ, որոցմով կրնամք խնդրոյն չափազանց կարեւորութիւնը ճանչնալ։

«Մեղրաքաղ միջատին ուղղակի արտադրութենէն, այսինքն մեղրին և մեղրամոմին վրայ չէ խօսքս, որոց օգտակարութիւնն արդէն ծանօթ է ամենուն, այլ և մեղուներուն առ հասարակ ամէն կարգի պտղոց, արմտեաց, որթատնկոց և բնական կամ արուեստական մարգագետնոց բեղմնաւորութեան վրայ ունեցած լաւագոյն ազդեցութեան նկատմամբ է։ Վասն այսորիկ յանգնած է նա ըսելու թէ մեղուներու կանոնաւոր բուծումը Ֆրանսական երկրագործութիւնը պիտի կրնայ կերպարանափոխ ընել, հողային ամէն տեսակ բերքերը կրկնապատկելով։»

Խմբագրապետը կ'ըսէ թէ Մենք ոչ կարողութիւն ունիմք հեղինակին մէջ բերածներուն վրայ դիտողութիւն և կամ դատողութիւն ընելու և ոչ ալ իրաց վրայ գաղափար կամ ծանօթութիւն յայտնելու։ միայն թէ հետեւեալ իրողութիւնք ըստ բաւականին կը համզեն զմեզ։

«Մաքա գաւառին մէջ, կ'ըսէ Պ. Լօժէն Ժօպար, մասնաւոր շրջանակներ կան, ուր երկրագործք ցորեանէ զատ ուրիշ բան չեն արտադրեր։ ասոնք իրենց արտադրած ցորեանն իբր սերմնցու խիստ թանգ կը վաճառեն։ Այդ շրջանակաց մէջ բոլոր երկրագործք մեղուանոց կամ փեթակներ ունին։ սակայն անոնց այդ փեթակները փոխանակ հաստատուն լինելու շարժուն սայլերու վրայ զետեղուած են, որք ի պահանջել հարկին տեղէ տեղ կը փոխադրուին։ Ի փթթել ծաղկանց իւրաքանչիւր հողագործ իւր շարժուն մեղուանոցն իւր արտին մէջ կը տանի զետեղել։

«Վիլլաի մէջ օր մ'այս բանը իսումբ մը երկրագործներու առջեւ պատմուած ատեն անոնցմէ մին գոչեց. «Ասոր համար է որ իմ ամենէն ընտիր ցորեանս մեղուանոցիս շրջակայ արտերէն կը քաղեմ։ Մեեւնոյն յայտարարութիւնն ըրաւ նաև Լանկ քաղաքի շահապը, որ տեղւոյն երեւելի երկրագործներէն է։ Սա համոզուեցաւ անմիջապէս իւր մեղուանոցին մերձաւոր բոլոր արտերը ցորեան ցանել տալու։ Ահաւասիկ այս խնդրոյ նկատմամբ Պ. շահապի յայտարարութիւնը։

«Ըստ իմ խոստման, դաշտին մէջ գտնուած մեղուանոցիս շրջակայ բոլոր արտերս ցորեան ցանել տուի։ ամէն տոնէի պէս այս տարի եւս այդ արտերուս ցորենին հատիկները աներկրայապէս միւս բոլոր արտերուս հատիկներէն առաւելագոյն գերազանց էին և հակերն աւելի պարարտ։ Այս ցորեանն այս տարի անգամ մ'եւս իբր սերմնացու պիտի գործածեմ, կ'ըսէ Պ. շահապը։ Ըստ վկայութեան արժանահաւատ մշակողաց՝ ամենէն բերրի և արգասաւոր անդաստաններն անոնք են, ուր կը գտնուին շատ մը մանր փեթակներ։

«Գալով պտղատու ծառոց արգասաւորման խնդրոյն, ասիկայ բազմաթիւ փորձառութիւններով հաստատած իրողութիւն մ'ըլլալով այլ եւս բնաւ տարակոյս չմնար։ Ահաւասիկ մի ապացոյց այս մասին։ Նենվիլ քաղաքին աւագերէցը 1883 ին իւր պարտիզին որմերուն մէջ մէկ քանի փեթակներ զետեղեց։ այդ պարտիզին մէջ քսան տարիէ ի վեր տնկուած երեսուն չափ ծառեր կային, որոնք հակառակ ամէն խնամոց՝ բնաւ պտուղ չէին տար։ Արդ, յորմէ հետէ այդ պարտիզին մէջ մեղուներ ներմուծեցան, գոգցես դիւթաբար խնձորն ու տանձն այնքան առատացան ծառերուն վրայ, որոնք մինչեւ այն ատեն անպտուղ մնացած էին։»

Այս ևասոնց նման իրողութիւններ եւս խիստ շատ կան։ բայց կը ցաւիմ որ չեմ կարող ատ ամենքն ալ յիշատակել։ Ահաւասիկ սակայն իրողութիւն մ'ալ, զոր Տարվին կատարած և Պ. Ժօպար եւս յիշատակած է։

«Բուսեղինաց մեղուներէ արգասաւորման խնդրոյն վրայ Տարվին շատ նշանաւոր դիտողութիւններ ըրած, զանոնք երկար տարիներ շարունակաբար կրկնած և ամէն անգամ միեւնոյն արդիւնքը վաւերած է։ Իւր մեղուանոցին առջեւ կանճրակ և սպիտակ առուոյտ բուսած բուսեղէնները կը ցանէր, և անոնց ծաղկիլ սկսած ատեն շատ մը փունջեր բարակ շղարշով մը ծածկելով մեղուներու ազդեցութենէն կը պահպանէր։ Երբ անոնց հունտերն կատարեալ հասունութեան հասնէին, մեղուներէ պահպանուած եւ ոչ-պահպանուած տունկերուն վրայէն զատ զատ միեւնոյն թուով պտղիներ ժողովելով անոնց մէջի հատիկները կը համբէր, և կը տեսնէր թէ 50 կամ 60 առ 100 աւելի առատ հատիկներ կը պարունակէին մեղուներէ արգասաւորեալները։ մինչդեռ շղարշապատ բոյսերու պարուսակութիւնը նոյն կամեմատութեամբ նուազ արդիւնք կուտար։ Ասկէց զատ նաեւ բացը մնացած բուսեղինաց հատիկներն աւելի խոշոր և լեցուն կ'ըլլան։

«Առուոյտին վրայ մի ուրիշ նշանաւոր երեւոյթ եւս տեղի կ'ունենար, այսինքն մեղուներէ արգասաւորեալ առուոյտը անջատեալ եւ փորձի ենթարկեալ առուոյտէն աւելի խոշոր կ'ըլլայ։ Այս բանէն Տարվին սա հետեւութիւնը կը հանէ՝ թէ բոյսին սոյն նշանաւոր զարգացումը ծաղկանց շփոփակաց մէջ մեղուներու գործած անընդհատ ծծման արդիւնքն է, ուր մեղուն անդադար կը նորոգիւ եթէ մեղուները բոյսի մը վրայ պէտք եղածին չափ չը յաճախեն, բոյսը կ'ուռեցնայ բայց չաճիր այլ եւս։ ասոր ապացոյցն այն է որ առուոյտին երկու փունջերն ալ միատեղ կը ծաղկին թէպէտ, բայց և այնպէս յետ ծաղկման՝ մեղուներէ յաճախեալ առուոյտը կը շարունակէ մեծնալ, մինչդեռ միւսը նոյն վիճակին մէջ կը մնայ։

«Մեղուաբուծութեան լքումը, կ'ըսէ խօսքն աւարտելով Պ. Լօժէն Ժօպար, երկրագործներու կողմանէ գործուած ամենամեծ սխալ մ'է, որոյ փորձը շատ ծանրի կը նստի։ Գաղղիոյ մէջ մեղուաբուծութիւնն յոյժ լքեալ է ի մեսա երկրին։ մինչդեռ Աւստրիոյ, Գերմանիոյ, Իտալիոյ, Հունգարիոյ, Ռուսիոյ եւ Միացեալ-Նահանգաց մէջ մասնաւոր եղանակաւ մը քաջալերեալ իսկ է այդ արուեստը։ Ալզաս-Լորէնի մէջ եւս գերմանական կառավարութիւնը մեղուաբուծական երկու հրատարակութեանց համար մեծապէս կը նպաստէ, որոնք կը հրատարակուին վերջին միացմանէն ի վեր։ Վիէննայի մէջ եւս մեղուաբուծական համալսարան մը հաստատուած է, որոյ նախագահն է նոյն ինքն կառավարութեան պետը, այսինքն Աւստրիոյ կայսրն, և ունի իրեն յատուկ գիտական պատկերազարդ հանդէսներ։

«Մեր երեւելի հողագործներէն մէկուն հետ թէ որ կրնամ մեղուի վրայ խօսէ, պիտի պատասխանէ ձեզ իսկոյն թէ իւր ժամանակը թանկագին է և չկրնար այդպիսի ոչինչ բաներով ժամանցաւոր լինիլ։ Այդ երեւելի հողագործը մարքէն անգամ չանցուներ իւր ըրած նշանաւոր կորուստը։ Ամերիկայի մէջ առնուազն երեսունի չափ դրամական ընկերութիւններ կան, որոց իւրաքանչիւրը 5 կամ 6 միլիոն դրամագլուխ ունի։ և գիտէք ի՞նչ բանի կը գործածեն անոնք իրենց դրամը։—ամբողջ Ամերիկեան երկիրը մինչեւ իսկ Բալիֆորնիոյ սահմանները մեղուանոցներով ծածկելու։ Ասոր պատճառն այն է որ Ամերիկացիք իմացան առաջին անգամ թէ մեղուներն անհրաժեշտ են բուսեղինաց բարգասաւորութեանն համար։ անոնք ճանչցան որ մեղուներով միայն կարելի է ձեռք բերել՝ առանց ծախուց հազարաւոր մեծ տակառներով շաքար, զոր բնութիւնն այնքան առատութեամբ սփռած տարածած է ամենուրեք, ծաղկանց եւ մինչեւ իսկ անտառներու ծառոց տերեւներու վրայ։»

Եւ հեղինակն իւր յայտնած խնդրոյն ապացոյցները շարունակելով կ'ըսէ թէ՝ մեղրով կրնանք ուզածնուս չափ բարձրացնել գինիներուն ոգեղէն զօրութիւնն, և թէ մեղրով զօրացեալ գինին փափկութիւն մ'ալ կ'ստանայ ի մէջ այլոց։ Այս անհամեմատ ընտիր մեղրաշաքարն բոլոր այգեգործաց տրամադրութեան ներքեւ գտնուելով՝ անոնք կրնան ունենալ փեթակով մը իրենց գինւոյ չտեսմարանին առընթեր շաքարի զտարան մ'ալ։ Այսօր գերեթէ բոլոր Եւրոպայի մէջ Շաֆֆանֆա ըսուած ըմպելին մեծ մասամբ մեղրով կը պատրաստեն, մինչդեռ ասկէց առաջ վանի շաքարով (sucre de candi) կը պատրաստէին զայն։

Քաղուածն Բէյրէի Նէկրոմդրէս
ՏՕՔԹ. Գ. ՃԷՐՐԱՀԵԱՆ

ՆԵՐՔԻՆ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ

ՇԻՐԲԻԼԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷԻ

(Շարունակութիւն տարբեր առաջ բնագրի)

Յոդ. ԻԶ. Դիւանը կամ վարչական ժողովը պարտաւոր են ընդհանուր ժողովին ներկայացնել այն գրաւոր դիտողութիւններն և առաջարկներն որք առնուազն 500 բաժին ունեցողներու կամ կառավարութեան քննիչին կողմէ՝ բաժնետերաց ընդհանուր ժողովին ներկառուման ենթարկուելու համար դիւանին կամ վարչական ժողովին կը ներկայացուին, բաժնետերաց ժողովոյ սովորական կամ արտասովոր նստի միջոցին և կամ նիստէն առաջ։

Յոդ. ԻԼ. Բաժնետերաց ընդհանուր ժողովը պիտի գումարի ընդ նախագահութեամբ Առեւտրական նախարարին։ ժողովոյ գումարումէն առաջ վարչական ժողովը երկու բարտուղար և երկու քննիչ պիտի կարգէ։

Յոդ. ԻԸ. Նախագահը ատեանին բացումը կը հռչակէ, վիճաբանութեանց վրայ կը հսկէ, խօսք ուզողներուն խօսք կուտայ, վիճաբանութեան ենթարկելի խնդիրները կ'որոշէ, վիճաբանութեան փակումը կը յայտարարէ, քննիչներու միջոցաւ ժողովականաց քուէն կը հաւաքէ և ժողովոյ ատենագրութիւնը կ'ստորագրէ երկու բարտուղարաց հետ։ Եթէ քուէները հաւասարակարգ մնան, նախագահին գրտնուած կողմը նախամեծար կը համարուի։ Դեր նախագահը առաջին նախագահին կ'օգնէ և ի բացակայութեան նորա փոխանորդաբար կը վարէ նախագահի պաշտօնը։ Բարտուղարքը նոյն նստի ատենագրութիւնը պատրաստելով մինչեւ տասն եւ հինգ օր նախագահին կը ներկայացնեն ստորագրուելու համար։

Յոդ. ԻԹ. Բաժնետերաց ընդհանուր ժողովին իւր որոշումները կուտայ գաղտնի քուէով։ Յայտնի քուէով եւս որոշում տալ կարելի է եթէ ներկայ ժողովականաց տասն առաջարկեն։

Յոդ. Լ. Ժողովը կրնայ առաջին նստին մէջ վիճաբանութեանց ձեռնարկել եթէ ներկայ անդամք ընկերութեան դրամագլխին մէկ երրորդ մասին հաւասար քանակութեամբ բաժնետէր լինին։ Ներկայ քուէից մէկ առաւելութեամբ ընդունելի գտնուած բոլոր առաջարկութիւնք ընդունուած կը համարուին։ Եթէ առաջին նստին ժողովը կարելի չլինի գումարել, տասն-հինգ օր յետոյ կրնայ անպատճառ ի նիստ գումարիլ։ Այս պարագային մէջ ներկայ անդամք որչափ բաժնի տէր ալ եղած լինին նիստն օրինաւոր կը համարուի։

Յոդ. ԼԱ. Ներկայ ժողովականաց իւրաքանչիւրն իրաւունք ունի իւր ունեցած բաժնեթղթոց քանակութեան համաձայն իւրաքանչիւր քսան հատին համար մէկ քուէ տալ։ Սակայն ժողովական մը անձամբ թէ փոխանորդաբար չկրնար տասն-հինգէ աւելի քուէ տալ։ Նոյնպէս բաժնետերաք ի բաւունք չունին քուէ տալ քսան հատին կոտորակներուն համար։

Յոդ. ԼԲ. Բաժնետէր մը եթէ չկրնար ներկայ գտնուիլ ժողովոյ նստին, կրնայ իւր կողմէն փոխանորդ կարգել քուէ տալու իրաւունք ունեցող բաժնետէր մը։ ժողովին ներկայ գտնուող բաժնետերաք չեն կրնար իրենց բաժնի մէկ մասին համար ուրիշը փոխանորդ կարգել։ Փոխանորդ կարգուած բաժնետէր մը պարտի իւր և իւր փոխանորդին քուէն տալ ըստ տրամադրութեան Լ. յօդուածին։

ՄԱՍՆ Դ.

Կազմակերպութիւն վարչական ժողովոյ

Յոդ. ԼԳ. Շիրբէթի Խայրիէյի վարչական ժողովը կը կազմեն նախագահ մը և չորս անդամք։ Բաժնետերաց ընդհանուր ժողովը կ'ընտրէ զանոնք Ընկերութեան բաժնետերերէն և կայս. Իրատէ մը կը վաւերացնէ զայդ ընտրութիւն։ Նախագահը պէտք է ունենայ 50, իսկ անդամք 25 ական բաժին, զորս պարտին ընկերութեան արկղին մէջ իբրեւ աւանդ թողուլ դրչադրեալ։ իրենց պաշտօնավարութիւնը։ Նախագահն և անդամք չեն կրնար իրենց բաժինները վաճառել և կամ իրրեւ աւանդ ուրիշի մը յանձնել։ Ի բացակայութեան նախագահին անդամոց մէջէն նախագահը փոխանորդաբար կը վարէ պաշտօնը։

Յոդ. ԼԴ. Վարչական ժողովոյ անդամը երկու տարուան համար կ'ընտրուին և առաջին երկրորդ տարւոյ աւարտման անդամոց կէսը վիճակաւ կը դադրի և յետոյ ամէն երկու տարին առանց վիճակի կը փոխուի կէս առ կէս։ Դադարեալ անդամք վերընտրելի են ինչպէս նաև նախագահն, որոյ պաշտօնը չորս տարի կը տեւէ։ Սակայն եթէ նախագահն հրաժարի և կամ փոփոխուին հարկ գտաւ, բաժնետերաց ընդհանուր ժողովը կը տնօրինէ հարկ եղածը։

Յոդ. ԼԵ. Վարչական ժողովը շաբաթն երկու անգամ ի նիստ պիտի գումարի։ Իւրաքանչիւր նստին նախագահը կառնու երեք ոսկի։ իսկ ներկայ անդամոց իւրաքանչիւրը 1 1/2 ական ոսկի։ Տնօրէնն եթէ հարկ գտաւ, յարտասովոր նիստ կը գումարէ վարչական ժողովը։ Որոշումնը մեծամասնութեամբ կը տրուին և եթէ բացի նախագահէն անդամներէն երեքը ներկայ չգտնուին, ոչ և որոշում չտրուիր։

ՄԱՍՆ Ե.

Պարտականութիւնք վարչական ժողովոյ

Յոդ. ԼԶ. Վարչական ժողովը, որ ընկերութեան պաշտօնական փոխանորդն է, ընկերութեան համար յանուն ընկերութեան կ'ստորագրէ ըստ պարտականութեան եղած բոլոր հաշուական և այլ գործողութեանց վերաբերեալ գրութիւնները, կ'անուանէ ընկերութեան համար հարկ եղած բոլոր պաշտօնեաներն, որք են՝ նաւապետ, նաւաստի, մեքենագործ, հնոցպան, գործաւոր, սպասաւոր և այլն։ Վարչական ժողովը շոգենաւներ ու մեքենաներ կը յանձնարարէ և ընկերութեան անուան արձանագրել կուտայ ընկերութեան սեպհական շոգենաւերն, անշարժ ստացուածքներն, բաժնեթղթերն և պարտատոմսերն։ Ընկերութեան գործոց անկանոն ընթացքին համար պատասխանատու կը լինի բաժնետերաց, հաստատից ու ծախուց տարեկան հաշիւը կը պատրաստէ և յայտնի տարւոյն երկրորդ տարւոյն հետ ցոյց կը տարուին քննչաց։ Եթէ քուէները հաւասարակարգ մնան, նախագահին գրտնուած կողմը նախամեծար կը համարուի։ Դեր նախագահը առաջին նախագահին կ'օգնէ և ի բացակայութեան նորա փոխանորդաբար կը վարէ նախագահի պաշտօնը։ Բարտուղարքը նոյն նստի ատենագրութիւնը պատրաստելով մինչեւ տասն եւ հինգ օր նախագահին կը ներկայացնեն ստորագրուելու համար։

Յոդ. ԼԷ. Վարչական ժողովը շաբաթն երկու անգամ ի նիստ պիտի գումարի։ Իւրաքանչիւր նստին նախագահը կառնու երեք ոսկի։ իսկ ներկայ անդամոց իւրաքանչիւրը 1 1/2 ական ոսկի։ Տնօրէնն եթէ հարկ գտաւ, յարտասովոր նիստ կը գումարէ վարչական ժողովը։ Որոշումնը մեծամասնութեամբ կը տրուին և եթէ բացի նախագահէն անդամներէ երեքը ներկայ չգտնուին, ոչ և որոշում չտրուիր։

Յոդ. ԼԸ. Վարչական ժողովը կը հսկէ որպէս զի շոգենաւուց երթեւեկութիւնը կատարուին ըստ տրամադրութեանց պայմանագրութեան։ Շոգենաւներու երթեւեկութեանց ժամանակացոյցի ըստ եղանակին փոփոխութիւնն ժամանակին կը կատարուի լրագրաց և ամենաւոր յայտարարութեանց միջոցաւ։ Այս փոփոխութիւնք երկու օր առաջ կը ծանուցուին և նոյնպէս ծանուցմանց վերեւը կը նշանակուի փոփոխեալ ժամանակացոյցի տեւողութիւնը։

Յոդ. ԼԹ. Վարչական ժողովը նկատողութեան կ'առնու շոգենաւներու երթեւեկութեանց և այլոց առթիւ հասարակութեան կողմէ եղած գանգատներն և յետ քննութեան պայմանագրութեան տրամադրութեանց համաձայն կը կատարէ հարկ եղած բարեփոխումներն, ինչպէս նաեւ այն միջոցներն որք կը նպաստեն ժողովրդեան հանգստութեան։ Ժողովը այս առթիւ հարկ եղած պատուէրները կ'ընէ տնօրէնին։

Յոդ. Մ. Վարչական ժողովը եթէ հարկ դատէ կը քննէ այն գործերն եւ որոց կարգադրութիւնը տնօրէնին յանձնուած է։

Յոդ. ԽԹ. Տարեկան հաշուեցոյցի հաստատից մասին մէջ պիտի նշանակուին երթեւեկութեանց սակագնոյն հաստոյք, ընկերութեան կողմէ բուն իսկ գրաւագլխէն շինուած անշարժ ստացուածոց վարձերն և փոխատուութեանց տոկոսներն։ Իսկ ծախուց մասին մէջ՝ գրաւագլխին վրայ հարիւրին մէկ ապահովագրութիւն և շարժուն ստացուածոց վրայ հարիւրին հինգ հինգնալու եւ պակերու փոխարէն, բաժնետերաց վճարելի 5 առ հարիւր տոկոսը, պաշտօնեից ամսաթոշակները, վարչական ծախքերը, շոգենաւներու նորոգութեանց ինչպէս եւ նաւաժառոյցներու և կայարանաց նորոգութեան ու շինութեան ծախքերն և ածուխի, իւղի և այլոց սպառման գինն։ Ապահովագրութեան յատկացեալ գումարի քանակութիւնն 50,000 ոսկւոյ հասնելէն յետոյ հարիւրին կէսը բաւական պիտի համարուի։

(Շարունակելի)

ԱՆԴԻՍԱՆՔ ԱՆԳԼԻԱՅԻ ԵՒ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ
ԱՆԴԻՍԱՆՔ ԱՆԳԼԻԱՅԻ ԵՒ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ
ԱՆԴԻՍԱՆՔ ԱՆԳԼԻԱՅԻ ԵՒ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ
ՄԱՍԻՍ ՃՇՄԱՐԻՏ ՀԻԼՓ
LIEBIG
ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ Ի ՖԲԼՅ-ՊԷՆՏՈՍ
Որ 1867էն ի վեր արժանացած է Մեծ Հանգստարանաց ամէն յուսահատեալներու մէջ ամենէն բարձրագոյն վարձատրութեանց։ Մեծ դիւրութիւն և ինայողութիւն։ Վարկենական արտասահմանութիւն արգանակի, և ապուրի, համեմի, բանջարեղենաց համար բարելաւելու գերազանց միջոց։
-Հիւանդաց և ապաքինելոց համար կարդարիչ դեղ։
Պահանջել կապոյտ մեծաթաս սատրագրութիւնը Justus Liebig նով։ 2141
Մեծաքանակ կը ծախուի գործակատարաց քով, ՆԷՆՆԻ ԲԱԼԼԷ և ընկ. Կ. Պոլիս, Թրմարէթ խան, թիւ 4։ կը ծախուի նաև ուտեստեաց վաճառատներու, դեղավաճառաց, նոպարավաճառներու քով և այլն։

ՏՈՔԹՈՐ ՋՕՀՐԱՊ

Բժիշկ Շերլիի գազպիտան Լա-Բէ հիւանդանոցին, վարվի ներքին բժիշկ Լիսնի եւ Սէնդ Էդիէնի հիւանդանոցաց (ի Գաղղիա), թղթակից անդամ Լիոնի բժշկական ազգային ընկերութեան, մասնագէտ Ականջի կոկորդի եւ Քթի հիւանդութիւնեանց, ան եւ երկկայական դարմանաց, այցելութիւնք կ'ընդունի առաւօտեան (մամ 10 էն 12) իր տունն որ ի Մեծ փողոց Բանկ-վիրի թիւ 73, կէս օրէն վերջ ի Սգամալոյ Պահէնի գաղու Մէրհամէթեան դեղարանն թիւ 13, ուր ուրբաթ օրերը ձրի կը դարմանէ։ 1699 26—81

ԱԶԳ. Ֆրանսացի ընտանիք մը իրր գիշերօթիկ կ'ընդունի քանի մը օտարականներ։— Ֆրանսերէնի դասեր։ Մասնաւոր եղանակ Ֆրանսական լեզուին ուսուցման համար։

Տեղեկութեանց համար դիմել առ Պ. Պլանար Դոս. ի Բարիզ, Իւնիվէրսիթէ փողոց, թիւ 34, և ի Պոլիս առ Խաչերն Էֆենտի, Քարաքէոյ, Տէր յիրմէն խան, թիւ 9։ 2306

AUX VILLES DE FRANCE
Ժ. ՏԷԼՈՐՄ, յ-Ղէրէ Պ. ՄԷՅՅԻՈՒ
ԲԵՐԱ—394, Մեծ Փողոց Բէրայի,— 394 ԲԵՐԱ

ՎԵՐՋՆԱԿԱՆ ԼԻԲԻՏԱՍԻՕՆ
Տ.

Պատիւ ունիմ ծանուցանել ձեզ թէ յառաջիկայ Մայիս 31էն, վարձակալութեան լրանալուն պատճառաւ և ինքզինքս բոլորովին նուիրելու համար Ղալաթիոյի Մահմատիէ Փողոցի թիւ 3 Վաճառատանս շահագործման, որոշած եմ ջնջել Բերայի մասնաճիւղս։

Որպէսզի կարենամ ձեռքէ հանել այդ Մասնաճիւղին մէջ եղած ապրանաց ահագին մթերքը,

Դեկտեմբեր 5/17էն մինչեւ Յունուար 1/13 պիտի կազմակերպեմ ԸՆԹԱՑԻԿ ԳՆԵՐՈՎ ՎԱՃԱՌՈՒՄ մը ամէն տեսակ կազանչէքի առարկայներու, ինչպէս

Շաքարի ամանք, Բաակք, Ապարաջանք, ժամացոյցք, Պղնձեաց արծանիներ, Բիւրեղեայ ամաններ, Փոքր կարասիք, Պէպէքներ, Ծխողներու յատուկ առարկայներ, Լուսանկարի շրջանակներ, Հողմանոցք, ժամագիրք, Ալպոմք, Պատկերներ, եւայլն։ եւն։ եւն։

Բոլոր գիներնը նշանակուած են զրուցով։— ՈՐՈՇԵՍԱԼ ԳԻՆ։ —Օսմ. ոսկին 108 դրուշէն։

Ժ. ՏԷԼՈՐՄ ՅԱՋՈՐԴ Պ. ՄԷՅՅԻՈՒԻ
394, Մեծ Փողոց Բերայի

Ծանն։— Իւրաքանչիւր գնորդ պիտի ստանա վիճակահանութեան ձրի տոմսակ մը, որուն բաժիններն ի տես պիտի դրուին։ 2277 18—25

ԻԼԱՆ

ԹՈՒԶԻՆԷԻ ԹԱՍՈՍԱԻ ՇԱՀԱՆԷ

Երգագը ուժգնիկ անպարը իշխուն ալընաճագ բուլգէնի զեյթին գարարը գաթիսի բեանունի էվվելը բուսմինն երրմի սեքիզինճի չարչենպիհ կիւնիւ վիրիլճէկի վէ իրթէսի բենչչենպիհ կիւնիւ եիւզոտ պէշ գալաճաղը ճիհեթլէ իթմայէ թալիպ օլանլարը եէվմի մեզբիւրտ սաաթ ալթրտան նիհայեթի սեքիզէ գատար Թաղինէի Թասսաի Շահանէյէ կէյմէկէրի իլան օլունուր։

25 քեանունի էվվել
2114 1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՂԸ ՍԷՔԱՍՔԷՐԻ

Նիզամիյէ երզագ անպարը իշխուն մէնհամր նիւմունէսինէ միւթաղդ օլմագ վէ թարիխի գօնթրաթօտան իթիպարէն օն պէշ կիւն միւրուրինտէ թէսլիմէ պէտ իտիլմէզբ իւզրէ միւպարեա օլունճաղ իւչ միլիոն բիւս իքինճի ձէնօվա բիրինճինն պէհէր բիլսուսու եէթմիշ սեքիզ փարայա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ իչպու բեանունի էվվելը բուսմինն երրմի սեքիզինճի կիւնիւ միւրուրինտէ վէ իրթէսի կիւնիւ տալսի թէգաբրիւբ իտէճէք ֆիյաթնտան եիւզտէ պէշ թէնղիլի գապալ օանունճաղընտան իթթասբնա թալիպ օլանլարըն մագամը Սեբասկէրի լէվազիմթը ուժուժիլէ տալրէբսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

24 քեանունի էվվել 1888 2259
Նօ. 21 1—3

AU CROISSANT ԵՒ Օ ԳՐՈՒԱՍԱՆ
94, Եիւքսէք Գալաթրբրմ, Վայվոտայի գիտաց, 94
ԾՆՆԴԵԱՆ ԵՒ ԿԱՂԱՆԴԻ ՏՕՆԵՐՈՒՆ ԱՌԹԻՒ,
Մեծ վաճառանանդէս հանդերձեղինաց, չափազանց զեղչեալ գներով։ ֆրանկ
Զմրան բալթօ, մէջը Ֆանէլայով, վայելուչ ձեւ, լաւ կարուած 25
Գասմոր Բալթօ, մէջը Ֆանէլայով, էլինեան սնդուսկ 28
Արանց բալթօ բոլոր բուրդէ, աքանչելի ձեւ 40
Ասատրատն բալթօ մէջը մետաքս կամ Ֆանէլա, շատ վայելուչ 40
Բալթօ Ինդիգոյ, վերջին նորաձեւութեամբ, շատ վայելուչ 32
Ֆրիգէ բալթօ, բոլոր բուրդէ, որ ուրիշ տեղ 60 Ֆրանքի կը ծախուի 50
Տղայոց գաղտոր բալթօ 12էն 18 տարեկանի համար 18
Արանց հաստատուն և վայելուչ բանդալոն սիրեալ 8
Բանդալոն, ճարտար և վայելուչ կարուած քով 15
Ռոպ սը Շամպրը, մէջդ ապէքքովը վաճառուող, իրր վաճառատան ռեէլա 19
Գոսպիւմ, աքանչելի, բոլոր բուրդէ վայելուչ 50
Պանժուռ մէջէ սեռ գոյն, շատ վայելուչ, բրդէ 52
Զմրան գոսգիւմ, վայելուչ և հաստատ, սկսեալ 1506 25

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՒՑԹ ԱՆԳԼ ՈՍԿԻ 1,000,000 — **"ՖԻՆԻՔՍ"** — Հիմնեալ ի Լընտըն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւել քան մի դար յառաջ, ստակ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետէրերը Անգղիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 16,000,000 Անգղ. ոսկւոյ գումարն զոր յարդ վճարած է հրդեհի վնասուց համար։ 1799

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծական՝ կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ստորագրելոց, որք ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասներն։

Հ. ՍԱՒԱՆ և ԸՆԿ. միակ գործակալք ի Պոլիս և ի Շրջակայս
Թիւ 12, Սանտալճը խան, Գալաթիա, Աւստրիական թղթատան վերեւ։

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ ֆռանք 8,000,000
Պահեստի դրամ ցվերջ յունիս 1888 » 4,817,262
Տարեկան հասոյթ » » » 10,069,700

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ մ'ապահովագրեն մթերանոցներ և ընակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք։

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ—Գաբու, Եօռկիատիս խան.

ԾԱՆՕԹՈՒԹԻՒՆ, Եւրոպեան առաջնակարգ դրամատուներ ցոյց պիտի տրուին անոնց, որք Ընկերութեանցս վերայ տեղեկանալ կը փափաքին։

2176

ՄԱՏԱԼԱ Ա. Ա. ԱԼԼԷՆԻՆ

ԱՐՀԵՒԱՆՈՒԹԵՆՈՅ ՄԷՋ. ՆՈՐՈԳՈՒՐՔ
(MRS. S. A. ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER.)

Ներմակ ընկած մազերուն գոյն, վերնիճ ու գեղ կուտայ։ Կը նորոգէ անոր կեանքը, յոյժը և աճումը։ Գլխու թեւիը շուտ մը անհետանալ կ'ընէ։ Իր անուշ հոտը առատ է ու հիշտակի։

"Մէկ շիշը կը բաւէ։" Բոլոր փորձը ունեցող ամենքը որոնց մորուքնուն մազերը իրենց բնական գոյնին դարձան, և ճաղատ տեղերը մազով ծածկուեցան։ Ներկ չէ, և ամենևին գեան մը չունի։ Ինչ որ կ'ուզես թարմ մազ ունենալ և բոլոր կենդանի մէջ պահել, առանց զանազան շիշ մը սարսիր ոչնչ Ա. Ա. Ալլէն Հանրաշխարհական մազ ոսոգիչն։ (MRS. S. A. ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER.)

Գլխաւոր մթերանոցը Լընտն է (114 and 116, Southampton Row). Նաղկէս Լարիզ ու Լիու Եօրք։ Կրվաճառուի ամեն սափրիչներու, անոյշ իպագործներու և անդիայի դեղագործներու քով։

Կը վաճառուի Ֆ. և Ն. Քանֆիլտ Եպարչ Բիթա Խանութի քով, 433 Մեծ փողոց Բերա, Իսմէն Քարաւանա, Գալաթիա, Եւ ամէն Քարտարի 95 և 97. Քիւչիւքեան Կարբոց քով 77 Խին Խօնի։—, 31 Եկեղ Ճամի Ն 188 Մեծ փողոց Բերայի, և Իպիսոի քով Բերա Մեծ փողոց թիւ 425։ 2278

ԹԱՐԻՄ

ԿԵՆԱՑ ԵՒ ԵԿԱՄՏԻՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

Ի ՎԻԵՆՆԱ Հաստատեալ 1858 թին

1887 Դեկտեմբեր 31ին երաշխաւորեալ հասոյթն էր Ֆ. 36,699,959,12
Ապրողութիւն ապահովեալ գումարաց » 408,448,921,35

Ապահովագրել տուող անձինք մահուան պարագային մէջ տարեկան բաժինները % 25 չափ կ'ընեն։

Ապահովագրեալ տուող անձինք կենաց պարագային մէջ ապահովագրեալ գրամագլուխներէն մինչև 41 ½ % չափ կ'ընեն։

ԹԱՐԻՄ ընկերութեան կատարած գլխաւոր գործողութիւնք են.

Ա. Ապահովագրութիւն մահուան պարագային մէջ։ Օրինակ.

35 տարեկան անձ մը 286 ֆրանքի տարեկան բաժին մը կը վճարէ իւր ժառանգորդաց ապահովելու համար 10,000 ֆրանքի դրամագլուխ մը, վճարելի իւր մահուանէն յետոյ և որ իրեն իրաւունք կուտայ շահուց մասնակցիլ իւր ապրած միջոցին։

Բ. Ապահովագրութիւն կենաց պարագային մէջ (Ժիտրաք) Օրինակ.

Մէկ տարեկան եղած միջոցին ապահովագրեալ տղայ մը քսան տարի յետոյ 10,000 ֆրանքի դրամագլուխ մը պիտի ստանայ, տակի գալա, պիտի մասնակցի Ընկերութեան 85 % շահուց՝ 298.30 ֆրանք տարեկան բաժնոյն փոխարէն։

Մանկանց օժտի համար ապահովագրելոց շահուց մասն եղած է վերջին երեք տարիներուն համար 37 %, 34.12 % և 41 ½ %։ Այնպէս ապահովագրեալ 1000 ֆրանքին վրայ, 4 5 ֆրանքի շահաբաժին ստացած են վերջին քառասունմեայ։

Գնդին մը գնելու մը միջոցաւ, կարելի է երաշխաւորել նոնոս վճարուած դուսմանն և, եթէ մահ պատահի։

Տեղեկութեանց համար դիմել առ Գ. Ռ. Ֆոնտեսարն Պ. Լիոնել Պոնտ։

Գրասենեակք, Թիւնելի Հրապարակ, տուն Մայերի, երկրորդ յարկ

Ընկերութեան անդամատուն է Պ. Ս. ԱՏԼԷՐ 1819

ՀԱՋ, ՇՆՉՈՒՐԳԵԼՈՒԹԵԱՆ, ՓՈՆՇԻՊԻ, ՀՈՐՈՒՆԻՒԻ, ՑՐՏԱՈՒՄԻ ԱՆ ԵՒ ԶԱՅՆԻ ՄԱՐԿԵՐՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

ՇՆՉԱՓՈՂԻ ԵՒ ԹՈՒՉԱՓՈՂԻ ՀԻԱՆԳՈՒԹԵԱՆՑ գեմ իրը ապահով գարման այս դեղին վայելած հանրաւոր միշտ կը հոստատուի այն բազմաթիւ նամակներով զոր Պ. Բոուել կ'ստանայ անոնցմէ որք գործածած և ճանչցած են նորա յատկութիւնները։

«Աղգիայ Թագուհւոյն Նէրվի թեթանօթիարոյն վրայ, ի Ռիբ, Սկոտիա.

«Սիրելի պարոն. Քան որամ կը նեղուէի յանձնարարել ձեզ թէ առաջին գործածութենեն իսկ զգալի բարւոքում կրեցի, առանց իսկ պէտք ունենալու գործերս դադրեցնելու, և առաջին փորր որուանը բոլորովին բուժեց զիս՝ Ուստի անոր ազդեցութեան վրայ ունեցած մեծ վստահութեամբս կը յանձնարարեմ զայն ալոց.

(Սոր.) Վ. ԼԻՆՋԼԻ, Նէրվի թեթանօթիարէն.

Կը վաճառուի ամեն դեղատանց և արտաքին դեղերու վաճառատանց քով, տիրը 1 շիլին ½ բենսի, 2 իլին 3 բենսի և 11 շիլինի։—Պարտաւոր ձեռամբ ԹՈՄԱՍ ԲՕՈՒԷԼԼ, 4, Աբլոն Բրէյս, Պլաքֆրիարս բրտ, Լոնտոն.

Մեծաբանակ և փոքրաբանակ կը վաճառուի Թուրքիոյ և Պոլսկաբնոյ Ներկայացուցչին քով

2167 Մ. ԵՍՊՈՒՏՈՆ ԳԱՐՈՒԱՆ

Անգլիական Ընդհանուր Մթերանոց, Վ.ոյվոտա, պահանջանքին քով, կայսրան Թարամեէյի, 95 և 97

ՄՈԳԱԿԱՆ ՆԵՐԿ

Նոր գիւտ մ'է այս մազերուն գոյնը փոխելու համար մէկ երկու անգամէն, առանց ուրիշ ոչ և է նիւթի գործածութեան կամ լուացքի։

ՇԱԳԱՆԱԿԱՆԱԳՈՅՆԻ ԿԱՄ ԲՆԱԿԱՆ ԿՈՏԱՐՈՒՆԻ ՍԵՒԻ

Այս նոր ներկը թարգեալ է միայն արտաքիններու և խոտերու նիւթէ։ Սպիտակ կամ կարմիր մազերն անմիջապէս կը փոխուին պայծառ շագանակագոյնի կամ թանձր սեւի։

Փորձ։ ցոյց տուած է թէ այս ներկին մրչալի գերազանց է նմանօրինակ ուրիշ պատրաստութիւններէ։ Իւր առատութիւնն է մազերուն ամենէն բնական երևոյթը տալ և ամենէն ուշագիր փորձողն ի գերու հանելու։ Կը դասեցնէ հերաց անկումը, գլխոյն կը մաքրէ, թեթև կ'անհետացնէ և նոր ոյժ կուտայ մազային մորթին։ Ուշագրութեամբ կարդալ

ԳՈՐԾԱԾՄԱՆ ԵՂԱՆԱԿԸ

Արուանը երեցնել գործածելէ առաջ և փոքր քանակութեամբ հեղուկին դնել սաւառակի մը մէջ, յետոյ բարակ գաւազանի մը կամ այլ հեղուկին մէջ թրջած բարակ գոգով մը թեթև կերպով մազերուն վրայ անցուցանել զայն, այնպէս որ ամբողջ մազերը թրջին։ Ապա գլուխը բաց պահել մինչև որ հեղուկը չորանայ։ Բոլոր մազերը մէկ հաստատուն գոյն մը կ'ունենան։ Ինչպէս կամ ուրիշ ազդեցութիւններ գործածելու կը վերջանի թրջած լաթով մը, առանց փոխելու ներկին փայլը կամ գոյնը։

Այս ներկը կը յարմարի ալանոց և կանանց ամեն տեսակ կոշիկներուն։ Կարելի է գործածել զայն նորոգելու համար ճամբորդութեան կաշեմանուշները։

Գործածման եղանակ։ Ներկին տուարկան բնամով սրբել, այնպէս որ հին ներկին հետք չմնայ։ Ապա փայլուն հեղուկին բաղ, կամ ոպանիդի կտորով մը կամ զգեստով։ Թրջուած մասերն ոտքին ոչ թէ կը չորնայ։

Զգուշանալ կեղտերեն։

Ընդհանուր գեղարուեստին է ԷՍՏԱՖԱՆՈՍ ԳԱԲՐԻԱՆՈՍ, Անգլիական Ընդհանուր մթերանոց, Վ.ոյվոտա, պահանջանքին քով, կայսրան Գալաթա-Շեղեի Թրամուէյից, թիւ 95 և 97, Գալաթիա։ 2168

ՄԱՐՏԱՐ Ս. Ա. ԱԼԼԷՆԻՆ

ԱՐՀԵՒԱՆՈՒԹԵՆՈՅ ՄԷՋ. ՆՈՐՈԳՈՒՐՔ
(MRS. S. A. ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER.)

Ներմակ ընկած մազերուն գոյն, վերնիճ ու գեղ կուտայ։ Կը նորոգէ անոր կեանքը, յոյժը և աճումը։ Գլխու թեւիը շուտ մը անհետանալ կ'ընէ։ Իր անուշ հոտը առատ է ու հիշտակի։

"Մէկ շիշը կը բաւէ։" Բոլոր փորձը ունեցող ամենքը որոնց մորուքնուն մազերը իրենց բնական գոյնին դարձան, և ճաղատ տեղերը մազով ծածկուեցան։ Ներկ չէ, և ամենևին գեան մը չունի։ Ինչ որ կ'ուզես թարմ մազ ունենալ և բոլոր կենդանի մէջ պահել, առանց զանազան շիշ մը սարսիր ոչնչ Ա. Ա. Ալլէն Հանրաշխարհական մազ ոսոգիչն։ (MRS. S. A. ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER.)

Գլխաւոր մթերանոցը Լընտն է (114 and 116, Southampton Row). Նաղկէս Լարիզ ու Լիու Եօրք։ Կրվաճառուի ամեն սափրիչներու, անոյշ իպագործներու և անդիայի դեղագործներու քով։

Կը վաճառուի Ֆ. և Ն. Քանֆիլտ Եպարչ Բիթա Խանութի քով, 433 Մեծ փողոց Բերա, Իսմէն Քարաւանա, Գալաթիա, Եւ ամէն Քարտարի 95 և 97. Քիւչիւքեան Կարբոց քով 77 Խին Խօնի։—, 31 Եկեղ Ճամի Ն 188 Մեծ փողոց Բերայի, և Իպիսոի քով Բերա Մեծ փողոց թիւ 425։ 2278

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻ

ԿԱՐԳՈՒՄԻՉ ՁՕՐԱՑՈՒՑԻՉ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆԻՉ

ՔԻՆԱՅՈՎ ՄԱՒ ՀԻՒԹ ՖՈՍՖԱՏ ՏԸ ՇՕ

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻՆ ամենէն ազդու դեղերու միաւորութիւնն է, մարդեմ Ազեան տկարութեան, մեղնութեան, թոքախտի, Սատրաքի ամեն ցաւերու, փորցաւութեան, Հիւծման, երկար տապաքինման, ելն. ի միւս բան, թուլութեան, վատութեան, Զղային ուժգնատութեան ամեն վիճակներուն որոց շատեր չգտնելու համար կերպիւ ենթակայ են մեր օրերս։

ԼԻՈՆ—Դեղարան Ժ. Վիալ, Պուրպոն փողոց 14—ԼԻՈՆ 199

Միակ գործակալք և ներկայացուցիչք ի Պոլիս ԷՍՏՈՒԱՐՏՍ և ԱԼԻԳԻԻԻ Պէրէքեթ խան, Գալաթիա

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԴՈՒԼԸՄԱՆ ԵՒ ՊԼՈՒՄՊԻԿԻ

Գալաթիա Պէօյիւք Միլլէթ խան, միջազգային թղթատարատան վերայ յարկը

Սոյն վաճառատան մէջ խիստ ժամ դներով կը վաճառուին ամեն տեսակ ճերմակեղէնք, կանանց համար կրկնոցներ, տղայոց համար հագուստներ, էջս շրջազգեստներ, քօսաներ, օժտի համար ճերմակեղէնք, բանուածքներ, բազմատեսակ գուլպաներ, թաշկինակներ և այլ այս տեսակ ապրանքներ։

Այս ապրանքներ, որոց ամենքն ալ լաւ տեսակ են, կը վաճառուին թէ՛ փոքր և թէ՛ մեծ քանակութեամբ։

Այս ապրանքներ կը պատրաստուին Վիէնայի և Պերլինի յատուկ գործարանաց մէջ, Նորվեկիա Անգլիան, Խաղալէն և Եւրոպական ուրիշ երկիրներէ եւս ապրանքներ կը բերուին։

Գեղատեսակ եղած յանձնարարութիւնք կը կատարուին ճիշտ ի թիւ փոխարկնը փոխանակագրով և կամ թղթատարական դրամով դրուի։

Զը հանուած ապրանքները կամ կ'առնուին և ստակը նոյն կը տրուի զեղչելով փոխադրութեան ծախքը։ 1180

ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆԻ ՄԹԵՐԱՆՈՑՆԵՐՆ Ի ԳԱԼԱԹԻԱ, ԵՒ ՔԱՂՔ ԳԱԼԱԹԻՈՅ,

120

Քարաքէօյի տարիարին դէմ. Ի ԲԵՐԱ, Կալաթա Սերայի Լիսէին դէմ Ի ՊՈԼԻՍ. Մահմուտ փաշա, 90

Ուրիշ ամեն տեղ՝ Պանկոտի կարի մեքենային «Վիկտորիա» միայն պիտի գտնէք։

Վ. ՃԱՂՄԱՆ ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆ
(Ն-ՅՈՒՐՔ) 1781

Ա՛ն անձինք որ կը ճանչին
DEHAUT ՏԸՀՕԻ
ԴԵՂԱՀԱՏՆԵՐը

Իրենց տատանումը մարդերու համար լոկ այդ գեղահատները կը գործածեն, որք ոչ նոգկանք եւ ոչ յոգնութիւն կը պատճառեն որովհետև հակառակ միւս մարդասական դեղերուն, այս դեղն այն տեղն միայն կը ներգործէ երբ լուկերակրոց և կաղարուրիշ բմբկերեալ հետ տառնուի, թեպէտ գինի, խտոնե, թէյ։ Ամենայն ոչ կ'քնարէ իրեն յարմար ժամն, բան իւր զգայմանց։ Գեղն յոգնութիւն չեղեալ ստացեալներ բնաւ, այնպէս որ մարդ սիրով կ'ուզէ գործածել։

Ապահովագրութիւն մանուան պարագային մէջ։

35 տարեկան անձ մը 286 ֆրանքի տարեկան բաժին մը կը վճարէ իւր ժառանգորդաց ապահովելու համար 10,000 ֆրանքի դրամագլուխ մը, վճարելի իւր մահուանէն յետոյ և որ իրեն իրաւունք կուտայ շահուց մասնակցիլ իւր ապրած միջոցին։

Բ. Ապահովագրութիւն կենաց պարագային մէջ (Ժիտրաք) Օրինակ.

Մէկ տարեկան եղած միջոցին ապահովագրեալ տղայ մը քսան տարի յետոյ 10,000 ֆրանքի դրամագլուխ մը պիտի ստանայ, տակի գալա, պիտի մասնակցի Ընկերութեան 85 % շահուց՝ 298.30 ֆրանք տարեկան բաժնոյն փոխարէն։

Մանկանց օժտի համար ապահովագրելոց շահուց մասն եղած է վերջին երեք տարիներուն համար 37 %, 34.12 % և 41 ½ %։ Այնպէս ապահովագրեալ 1000 ֆրանքին վրայ, 4 5 ֆրանքի շահաբաժին ստացած են վերջին քառասունմեայ։

Գնդին մը գնելու մը միջոցաւ, կարելի է երաշխաւորել նոնոս վճարուած դուսմանն և, եթէ մահ պատահի։

Տեղեկութեանց համար դիմել առ Գ. Ռ. Ֆոնտեսարն Պ. Լիոնել Պոնտ։

Գրասենեակք, Թիւնելի Հրապարակ, տուն Մայերի, երկրորդ յարկ

Ընկերութեան անդամատուն է Պ. Ս. ԱՏԼԷՐ 1819

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄՍՏԵԱՆ

ԳՈՒԱՆՔՖՕՐԹՈՒԱԶ

ԾՈՎԱՑԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ ֆռանք 6,250,000 Պահեստի դրամ ֆռանք 1,270,300

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ չոգենաւուց և առագաստանաւուց վրայ բեռցուած վաճառքներ, ինչպէս նաև թղթատարական և փոխադրական ընկերութեանց յանձնուած թանկագին նիւթեր և դրամ պարունակող ծրարներ խիստ նպաստաւոր պայմանօք և սակագնօք։ Այն նիւթերու վրայ մեծաքանակ գումարներ կարենալ ապահովագրելու համար Ընկերութիւնս միացած է եւրոպական 13 լուրջ ապահովագրական հաստատութեանց հետ որոց դրամագլուխն ու պահեստի դրամն է Աւելի քան 100,000,000 ֆռանք

Լիազօր ներկայացուցիչ համայն Թուրքիոյ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ—Գաբու, Եօռկիատիս խան.

ԾԱՆՕԹՈՒԹԻՒՆ, Եւրոպեան առաջնակարգ դրամատուներ ցոյց պիտի տրուին անոնց, որք Ընկերութեանցս վերայ տեղեկանալ կը փափաքին։

2176

ՄԱՐԳԱԿԱՆ ՆԵՐԿ

ՄԻԱՅՆ ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԳԱԼՊՈՒԹԻԵՐՆԵՐՈՒ

Հ. ԼԱՆՃ

24, Բէյլէրպէյ դարբ., 32, Մահմուտիէ դարբ.

ՎԱՌԱՐԱՆԻ ԵՒ ԾԽՆԵԼՈՑՔԻ
Նորոգուրիան առարկայք

ԽՈՀԱՆՈՑԻ ՁՄԻՆԷՆԵՐ
Կրակարանի փրաքերեալ մանր առարկայք

ԽՈՀԱՆՈՑԻ ԳՈՐԾԻՆՆԵՐ
(Պնակ, ծուլածայ և թասիկ ելեկտրիք)

ԵՐԿԱԹԵԼՈՑ ՄԱՆՐ ԳՈՐԾԵՐ
Ամեն տեսակ գործիք—Նիւռեմբերգիք

ԵՐԿԱԹԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՄԵՔԵՆԱՑՔ
Տատանոցք-Կշռարք-Յորենի կշռարք

Ա. ԴՐԱՄԱԿԱՆ ԴԱՆԱԿՆԵՐ

ՅԱԽՃԱՊԱԿԻՆ ԹԱՓԹՓՈՒՆ ԿԸ.

ՔՐԻՍԹՈՖԼԷ ՈՍԿԵՐՁԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ 676

ՆՈՒՊԻԱԿԱՆ ՆԵՐԿ

NUBIAN BLACKING Produces a POLISH without Brushing Equal to PATENT LEATHER On BOOTS, SHOES and LEATHER GOODS — NUBIAN IS WATERPROOF.

Խիստ յարմար է ներկելու համար կոշիկներն որոց առաջին անգամն կը փայլին, առանց խոզանակելու, պէտք ունենալու։ Այս փայլն, որ նշանաւոր պատրաստութիւն մ'ուն, ամրագոյն չարամ մը տուն։ Կոշիկներնուն թափանցիկ կերպ ը ջրի և խոնաւութեան։ Ջրոյն կամ ուրիշ ազդեցութիւններ դիմադրու կը վերջանի թրջած լաթով մը, առանց փոխելու ներկին փայլը կամ գոյնը։

Այս ներկը կը յարմարի ալանոց և կանանց ամեն տեսակ կոշիկներուն։ Կարելի է գործածել զայն նորոգելու համար ճամբորդութեան կաշեմանուշները։

Գործածման եղանակ։ Ներկին տուարկան բնամով սրբել, այնպէս որ հին ներկին հետք չմնայ։ Ապա փայլուն հեղուկին բաղ, կամ ոպանիդի կտորով մը կամ զգեստով։ Թրջուած մասերն ոտքին ոչ թէ կը չորնայ։

Զգուշանալ կեղտերեն։

Ընդհանուր գեղարուեստին է ԷՍՏԱՖԱՆՈՍ ԳԱԲՐԻԱՆՈՍ, Անգլիական Ընդհանուր մթերանոց, Վ.ոյվոտա, պահանջանքին քով, կայսրան Գալաթա-Շեղեի Թրամուէյից, թիւ 95 և 97, Գալաթիա։ 2168